

Lunds universitet

Institutionen för kommunikation och medier

Journalistik

Handledare: Anne-Sophie Naumann

2024-01-08

Ellen Rosenkvist & Johanna Rydgren

JOUK10

“(Wo)man, Life, Freedom”

En flermetodsstudie om representationen och gestaltningen av
nyhetskällor i Al Arabiya och Al Jazeera under protesterna i Iran
2022 & 2023

Abstract

This essay examines articles published on the English editorial websites of Al Arabiya and Al Jazeera that discuss the protests that have taken place in Iran following the death of Mahsa Zhina Amini. The study is based on the framing theory, the gender theory, and the theory on “primary definers”. The purpose of the essay is to present which people get their voices heard in the media's coverage of topics that involve womens’ rights. The essay also aims to describe how these people are portrayed in connection to the protests.

The essay applies a multi-method study where a quantitative method has been utilized in order to show the frequency of different types of human sources and their statements. The quantitative section was accomplished by using the statistics program SPSS, in which we coded our chosen categories: protesters, observers, and people of power. A qualitative thematic analysis was applied to show the different ways that protesters were portrayed in the news articles about the protests.

The quantitative analysis revealed that 21,8 percent of the sources that get their voices heard are women. The most remarkable results show that out of 199 articles, statements by female protesters were included in six percent of these, while statements by male protesters were included in less than three percent of the articles. Statements by females in power were seen in three percent of the articles, and statements by males in power were included in 51,8 percent of them.

The qualitative analysis reveals that the news channels’ portrayal of the female protesters was gender-stereotypical, since the women, for instance, were depicted as powerless victims, mothers, and wives. However, based on their own statements, the women were portrayed as strong and resilient. When Iranian people of power spoke about the protests, the protesters were portrayed as criminals and as a threat to national security. The protesters were, however, celebrated by certain people of power outside of Iran.

The combination of the quantitative and qualitative methods show that there is a lack of female protesters as sources in the news coverage of protests for women’s rights. Instead, males in power are the most used sources and can therefore construct a particular image of the protesters through the portrayals that are published in the media.

Keywords: Mahsa Amini, “Woman, life, freedom”, gender studies, representation

Abstrakt

Uppsatsen undersöker engelskspråkiga nyhetsartiklar av Al Arabiya och Al Jazeera som handlar om protesterna i Iran efter Mahsa Zhina Aminis död. Studien utgår från gestaltningsteorin, genusteorin och teorin om "primary definers". Syftet är att se vilka personer som kommer till tals och hur de gestaltas i medierapporteringen om en fråga som rör kvinnors rättigheter.

Undersökningen är en flermetodsstudie där en kvantitativ metod har tillämpats för att visa frekvensen av olika typer av personkällor och deras uttalanden. Den kvantitativa delen utfördes genom statistikprogrammet SPSS där vi kodade våra utvalda kategorier: demonstranter, observatörer och makthavare. En kvalitativ tematisk analys visar de olika sätt som demonstranter gestaltades i nyhetsartiklar om protesterna.

Genom den kvantitativa analysen kom vi fram till att 21,8 procent av de källor som kommer till tals är kvinnor. De mest utmärkande resultaten visar bland annat att utav 199 artiklar uttalade sig kvinnliga demonstranter i sex procent av dessa medan manliga demonstranter uttalade sig i mindre än tre procent av artiklarna. Kvinnliga makthavare kom till tals i tre procent av artiklarna samtidigt som manliga makthavare uttalade sig i 51,8 procent av dessa.

Studiens kvalitativa undersökning visar att nyhetskanalernas gestaltning av de kvinnliga demonstranterna var könsstereotyp då kvinnorna skildrades som bland annat maktlösa offer, mammor och fruar. Utifrån sina egna uttalanden framställdes däremot kvinnorna som starka och motståndskraftiga. När iranska makthavare talade om protesterna gestaltades demonstranterna som brottslingar och ett hot mot landets säkerhet. Däremot hyllades demonstranterna av vissa makthavare utanför Iran.

Tillsammans visar de kvantitativa och kvalitativa studierna att det finns en brist på kvinnliga demonstranter som personkällor i rapporteringen av protester om kvinnors rättigheter. Istället kommer manliga makthavare oftast till tals och får därmed konstruera en särskild bild av demonstranterna genom de gestaltningar som publiceras i medierna.

Nyckelord: Mahsa Amini, "Woman, life, freedom", genus, representation

Innehållsförteckning

1. Inledning & bakgrund.....	5
1.1 Inledning.....	5
1.2 Bakgrund.....	5
1.2.1 Kvinnors ställning i Iran.....	6
1.2.2 Centrala begrepp.....	7
1.2.2.1 Slöja.....	7
1.2.2.2 Personkälla.....	7
2. Syfte och frågeställningar.....	8
2.1 Problemformulering.....	8
2.2 Syfte.....	8
3. Tidigare forskning.....	10
3.1 Views from the Margins: News Coverage of Women in Abortion Protests, 1960–2006..	10
3.2 “Deviant” women in English Arab Media: comparing representation in Iraq, Saudi Arabia and Qatar.....	11
3.3 Women Making News: Gender as a Variable in Source Selection and Use.....	12
3.4 International Protest Events and the Hierarchy of Credibility: Media Frames Defining the Police and Protestors as Social Problems.....	13
3.5 Sammanfattning och motivering av forskningslucka.....	14
4. Teori.....	15
4.1 Gestaltningsteorin.....	15
4.2 Yvonne Hirdmans genusteori.....	16
4.3 “Primary definers”, “secondary definers” och “the hierarchy of credibility”.....	17
5. Metod & material.....	19
5.1 Flermetodsforskning.....	19
5.1.1 Kvantitativ metod.....	19
5.1.1.1 Kategorier och koder.....	20
5.1.1.2 Kodningsmanual.....	21
5.1.1.3 Kodningsschema.....	21
Tabell 1.....	21
5.1.1.4 SPSS.....	22
5.1.2 Kvalitativ metod.....	22
5.1.2.1 Tematisk analys.....	22
5.2 Metodreflektion.....	23
5.2.1 Etiska aspekter.....	24
5.2.2 Validitet och reliabilitet.....	25
5.3 Material.....	26

5.3.1 Al Arabiya och Al Jazeera.....	26
5.3.2 Avgränsningar.....	27
5.3.2.2 Urval av kvalitativt material.....	27
6. Analys.....	29
6.1 Kvantitativ analys.....	29
Tabell 2.....	29
Figur 1.....	30
Figur 2.....	31
Tabell 3.....	32
Figur 3.....	33
Figur 4.....	35
Tabell 4.....	36
6.2 Kvalitativ analys.....	37
6.2.1 Tema 1: “Vi och dem”.....	37
6.2.2 Tema 2: Kvinnorollen.....	40
6.2.3 Tema 3: Religionen.....	42
6.2.4 Tema 4: Hyllningar.....	43
7. Slutdiskussion.....	45
Tabell 3.....	45
7.1 Avslutande reflektion.....	49
7.2 Framtida forskning.....	49
8. Källförteckning.....	51
9. Bilagor.....	55
Bilaga 1.....	55
Omkodning av variabler i SPSS.....	57
Bilaga 3.....	63
Tabeller och diagram från SPSS.....	63
Bilaga 4.....	83
Tabell: könsuppdelning.....	83
Bilaga 5.....	84
Artiklar.....	84
Al Arabiya.....	84
Al Jazeera.....	88

1. Inledning & bakgrund

I detta avsnitt ges en introduktion till uppsatsen. Bakgrunden skapar en överblick av forskningsämnet. Avsnittet innehåller även centrala begrepp som används i uppsatsen.

1.1 Inledning

Kvinnor förekommer i nyheter i mindre omfattning än män. I Global Media Monitoring Projects (GMMP) undersökning *Who Makes the News* från 2020 fortsatte ett mönster som syns i en tidigare undersökning från 2005: att kvinnor inte medverkar i nyheter i lika stor utsträckning som män – även i nyheter som särskilt rör kvinnliga ämnen. Detta menar GMMP signalerar nyhetskanalernas brist på respekt för kvinnor.¹

Problemet med att det är färre kvinnliga källor i nyheter är att det som skildras i medier påverkar mottagarna och i förlängningen även samhället. Att kvinnor sällan används som källor signalerar till läsaren att de inte har makt, är mindre viktiga och inte har någon information som är betydelsefull för offentligheten.²

För att undersöka detta problem analyserar den här studien artiklar som skildrar de protester som utlöstes i Iran efter att Mahsa Amini avled 2022, eftersom de handlade om kvinnors rättigheter i landet.

1.2 Bakgrund

Kurdisk-iranska Mahsa Zhina Amini dog den 16 september 2022. Tre dagar tidigare hade hon gripits av sedlighetspolisen i Teheran för att hon inte bar sin slöja enligt rådande lagar. När hon sedan avled hävdade den iranska polisen att hon fått en hjärtattack. Aminis familj menar dock att hon efter gripandet blivit misshandlad och att det orsakade hennes död.

Vid Mahsa Zhina Aminis begravning startade protester mot det iranska styret och samhällets behandling av kvinnor. Kvinnor tog av sig slöjan och skanderade slagorden "Woman,

¹ Global Media Monitoring Project. "Who Makes the News?", 2020.

https://whomakesthenews.org/wp-content/uploads/2021/07/GMMP2020.ENG_FINAL20210713.pdf, s. 26

² Lynn M. Zoch och Judy VanSlyke Turk. "WOMEN MAKING NEWS: GENDER AS A VARIABLE IN SOURCE SELECTION AND USE". *Journalism & Mass Communication Quarterly* 75, nr 4 (1998). s. 771

life, freedom".³ Uttrycket blev ett återkommande och centralt inslag i mediernas bevakning av protesterna.

Två av GMMPs undersökningar konstaterar att kvinnor generellt är underrepresenterade i nyhetsmedier. Enligt deras rapport *Who Makes the News?* från 2020 är 25 procent av källorna kvinnor i tidnings- och tv- nyheter globalt. I mellanöstern är siffran 17 procent.⁴ Underrepresentationen framgår även i rapportering om ämnen som särskilt rör kvinnor.⁵

Materialet till undersökningen är hämtat från Al Arabiyas och Al Jazeeras engelskspråkiga hemsidor. Kanalerna valdes då de båda är grundade i mellanöstern och därmed lättare har tillgång till intervjupersoner genom både plats och språk. Al Jazeera lanserades i Qatar i november 1996 som den första självständiga nyhetskanalen i arabvärlden. Lanseringen av Al Jazeera har haft stor betydelse i mellanöstern då nyhetsmedier innan kanalens grundande verkade i ett statligt kontrollerat narrativ. Kanalens grundande syftade till att både göra det lättare för människor i mellanöstern att veta vad som händer och att göra deras röster hörda i omvärlden.⁶

Nyhetskanalen Al Arabiya grundades 2003 och har sitt huvudkontor i Riyadh, Saudiarabien. Kanalen har nära kopplingar till landets styre då det i förlängningen ägs av Walid al Ibrahim, svåger till den bortgångne saudiske kungen Fahd, och stöds bland annat av investerare från Saudiarabien och andra gulfstater.⁷ Enligt Mellor et al. startades Al Arabiya bland annat för att väga upp Al Jazeeras nya popularitet som en mediekanal kritisk till Saudiarabien.⁸ Al Arabiya hävdar själva att de är den främsta källan för engelskspråkiga nyheter och opinion från mellanöstern och har ett flertal korrespondenter i regionen.⁹

1.2.1 Kvinnors ställning i Iran

Enligt Amnesty International är tjejer och kvinnor andra klassens medborgare i Iran vilket påverkar bland annat deras rättigheter och möjligheter gällande äktenskap, att vara

³ Dagens Nyheter, *Detta har hänt: Protesterna i Iran*, <https://www.dn.se/varlden/detta-har-hant-protesterna-i-iran/> (2023-10-18)

⁴ Global Media Monitoring Project, s. 21

⁵ ibid, s. 26

⁶ Al Jazeera. "About Us". Åtkomstdatum 02 november 2023. <https://www.aljazeera.com/about-us>.

⁷ Orayb Aref Najjar. "Al-Arabiya". *Britannica*, 03 oktober 2023. Åtkomstdatum 29 november 2023. <https://www.britannica.com/topic/Al-Arabiya>.

⁸ Noha Mellor, Khalil Rinnawi, Nabil Dajani, och Muhammad I. Ayish. *Arab Media : Globalization and Emerging Media Industries*. Newark: Polity Press, 2011. s. 92

⁹ Al Arabiya. "About Al Arabiya English". Åtkomstdatum 03 januari 2024. <https://english.alarabiya.net/tools/about>.

vårdnadshavare, anställningar och politiska ämbeten.¹⁰ Exempelvis är antalet kvinnor i maktpositioner väsentligt lägre i Iran än i exempelvis USA.¹¹ I Iran tar kvinnor upp 6,5 procent av beslutsfattande områden kring lagstiftningen och har två procent av chefspositionerna i statliga myndigheter. Antalet manliga chefer i Iran är 35 gånger högre än antalet kvinnliga chefer.¹² Bristen på kvinnor i maktpositioner är en faktor som kan påverka mediernas tillgång till och skildring av kvinnor i högre uppsatta positioner.¹³

1.2.2 Centrala begrepp

1.2.2.1 Slöja

Kvinnor i Iran har i årtionden diskriminerats och levt under lagar om att bära slöja.¹⁴ I de undersökta artiklarna används de engelska begreppen "veil", "hijab" eller "headscarf" för att beskriva plagget de demonstrerande kvinnorna ofta tar av sig. I uppsatsen används genomgående det svenska begreppet slöja. Vi har avstått från att använda ordet hijab då det inte alltid rör det plagget, samt begreppet huvudduk då översättningen kan uppfattas som otydlig.

1.2.2.2 Personkälla

Begreppet "personkälla" används i uppsatsen för att beskriva personer som fått uttala sig i artiklarna och även presenteras med kön eller namn. Det används för att förtydliga att det rör sig om individer, inte organisationer eller regeringar, som kodas och analyseras utifrån artiklarna. Begreppet intervjupersoner används inte synonymt då det inte alltid är via intervjuer journalisterna samlat in sitt material. Ofta är det inlägg eller klipp från sociala medier som citeras.

¹⁰ Amnesty International. "Iran 2022". Åtkomstdatum 07 januari 2024.

<https://www.amnesty.org/en/location/middle-east-and-north-africa/iran/report-iran/>.

¹¹ Mousanejad, Maliheh. "Women's Status in the Process of Socio-Political Development in Iran." I *Social Change in the Gulf Region*, redigerad av Md Mizanur Rahman och Amr Al-Azm. Gulf Studies. Singapore: Springer, 2023. s. 162

¹² *ibid*, s. 172

¹³ Cory L. Armstrong, och Michael P. Boyle. "Views from the Margins: News Coverage of Women in Abortion Protests, 1960–2006". *Mass Communication and Society* 14, nr 2 (28 februari 2011). s. 174

¹⁴ Amnesty International. "Iran 2022"

2. Syfte och frågeställningar

I detta avsnitt presenteras studiens problemformulering och syftet med studien läggs fram. Slutligen framförs undersökningens frågeställningar.

2.1 Problemformulering

Enligt tidigare forskning finns en ojämlikhet i nyhetsmediernas representation av manliga och kvinnliga personkällor gällande rapportering om protester och frågor som rör kvinnors rättigheter. Problemet med detta är att det som skildras i medier påverkar mottagarna och i förlängningen även samhället. Att kvinnor sällan används som källor signalerar till läsaren att de är oviktiga och ger läsaren bilden av att kvinnor inte har makt eller information som är värdefull för offentligheten.¹⁵ Även uttalanden av makthavare som publiceras i medierna påverkar läsarens uppfattning av verkligheten och kan därmed upprätthålla de rådande samhällsstrukturerna.¹⁶

2.2 Syfte

Uppsatsens syfte är att undersöka vilka personer som kommer till tals i engelskspråkiga Al Arabiya och Al Jazeera i rapporteringen om protesterna i Iran efter Mahsa Zhina Aminis död. Undersökningen görs för att se hur ofta kvinnor kommer till tals och hur demonstranter gestaltas i medierapporteringen om en fråga som rör kvinnors rättigheter.

Undersökningen är en flermetsdsstudie där en kvantitativ metod används för att få fram frekvensen av olika typer av personkällor och deras uttalanden. En kvalitativ metod tillämpas för att visa hur demonstrerande kvinnliga personkällor gestaltas och hur makthavare talar om demonstranterna. Flermetsdsstudien har gjorts för att få en mer fullständig bild av vilka personkällor som kommer till tals i artiklarna och för att kunna göra en djupare analys av hur demonstranterna gestaltas.

¹⁵ Zoch & VanSlyke Turk, s. 771

¹⁶ Robert M. Entman "Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm". *Journal of Communication* 43, nr 4 (01 december 1993). s. 55f.

2.3 Frågeställningar

Frågeställningarna som denna uppsats utgår ifrån är:

- Vilka källor kommer till tals och hur ofta får dessa sin röst hörd i mediebevakningen av de protester som skett i Iran till följd av Mahsa Aminis död?
- Hur gestaltas de kvinnliga demonstranter som kommer till tals i det undersökta materialet?
- Hur gestaltas demonstranterna som grupp i det undersökta materialet?

3. Tidigare forskning

Detta avsnitt syftar till att ge en överblick av tidigare studier som har behandlat relevanta och liknande ämnen, forskningsfrågor och material.

3.1 Views from the Margins: News Coverage of Women in Abortion Protests, 1960–2006

I *Views from the Margins: News Coverage of Women in Abortion Protests, 1960–2006* har Cory L. Armstrong och Michael P. Boyle gjort en innehållsanalys av artiklar om kvinnliga abortdemonstranter. Artiklarna som undersöktes var publicerade i Washington Post och New York Times mellan 1960 och 2006. Med sökorden *abort* och *protest* fick forskarna fram 155 artiklar.¹⁷

Studien sammankopplade två grupper som Armstrong och Boyle sett bli förvrängda och underrepresenterade i medier: demonstranter och kvinnor. Demonstranter går ofta emot det rådande läget för att se förändring i styret eller i lagen. Samtidigt kämpar kvinnor generellt för jämlikhet i en manligt styrd kultur.¹⁸ Studien diskuterade även hur protester och demonstranter framställs av medier. Författarna hänvisar till två ytterligare studier av Husting samt Herman och Chomsky, som visade att protestrelaterade nyheter ofta belyser de mer extrema sidorna av demonstrantgrupperna och händelserna de är kopplade till.¹⁹

Armstrong och Boyle fann att både officiella och icke-officiella källor oftare var män. Enligt författarna innebär det att medier förstärker samhällsliga normer av manlig dominans då de representerar kvinnor som underordnade. Armstrong och Boyle såg samtidigt att kvinnor framställdes som talespersoner för protesterna i större utsträckning än män.²⁰ Totalt 27,9 procent av källorna i studiens undersökta material var kvinnor. Armstrong och Boyle påpekade att det kan ha varit svårt att få tag på kvinnliga källor, dels för att abort kan vara ett känsligt och personligt ämne att prata om men även för att kvinnor i lägre grad innehar maktpositioner.²¹

¹⁷ Armstrong & Boyle, s.162f

¹⁸ *ibid*, s. 160

¹⁹ *ibid*, s.159

²⁰ *ibid*, s.171ff

²¹ *ibid*, s.168ff

Armstrong och Boyle poängterade även att abort påverkar kvinnors kroppar och därmed särskilt rör kvinnor. De såg att journalister ofta använde manliga källor trots det unika i frågan för kvinnor, den feministiska rörelsen och det faktum att många kvinnor deltog i protesterna.²²

Vi har använt den här studien eftersom demonstrationer mot slöjförbud, precis som abort, till stor del är en fråga om kvinnors kroppar och rättigheter. Då Armstrong och Boyle såg att män oftare användes som källor under abortprotesterna till skillnad från kvinnor vill vi undersöka ifall våra resultat följer ett liknande mönster.

3.2 “Deviant” women in English Arab Media: comparing representation in Iraq, Saudi Arabia and Qatar

Ahmad Lida och Priscyll Anctil Avoine undersökte i *“Deviant” women in English Arab Media: comparing representation in Iraq, Saudi Arabia and Qatar* representationen av kvinnor i 235 artiklar publicerade mellan 11 september 2001 och 2014 av tre engelskspråkiga arabiska webbtidningar: Al Jazeera, Arab News och Iraqi News.²³ Artiklarna som undersöktes handlade om kvinnor som inte följer könsstereotyper, exempelvis politiker och aktivister.

Al Jazeera English utmärker sig i undersökningen. Lida och Anctil Avoine såg att kvinnorna porträtterades som offer i Arab News och Iraqi News medan de i Al Jazeera var mer motståndskraftiga, proaktiva i social förändring och gav en röst till kvinnor som bryter mot könsroller. Kvinnliga aktivister påverkas av begränsningar gällande könsroller beroende på deras kultur och Lida och Anctil Avoine fann att Al Jazeera porträtterade kvinnornas olika synsätt och kontextualiserade deras aktivism. De såg exempelvis att aktivisten Maryam Bibi i en video publicerad av kanalen porträtterades som en stark ledare som utmanar sociala normer. Al Jazeera kritiserade dessutom vissa arabiska regimer, exempelvis gällande bilkörning för saudiska kvinnor.²⁴ Al Jazeera gav därmed, till skillnad från de andra två publikationerna, en mer komplex porträttering av muslimska kvinnor och feminism.

Lida och Anctil Avoine beskrev hur nyheterna om arabiska kvinnor i västerländska och arabiska medier ofta handlar om att kvinnorna utsätts för direkt och symboliskt våld och därmed

²² Armstrong & Boyle, s. 171

²³ Ahmad Lida, och Priscyll Anctil Avoine. ”“Deviant” women in English Arab Media: comparing representation in Iraq, Saudi Arabia and Qatar”. *Reflexión Política* 18, nr 36 (2016), s. 36

²⁴ *ibid*, s. 42f

gestaltas som offer.²⁵ Författarna förklarade att det är en utmaning för arabiska medier att visa verkligheten: att arabiska kvinnor är starka sociala agenter i sina samhällen. Däremot menar Lida och Anctil Avoine att kvinnor inte heller enbart gestaltas som undergivna eller starka, utan även som kapabla till våld.²⁶

Kvinnorna i vår uppsats går också emot samhälleliga normer och i vissa fall också lagar. De deltar i demonstrationer som på grund av deras våldsamhet benämns ibland som “upplopp”. Vi har därför använt Lida och Anctil Aviones studie för att se ifall vi noterar ett liknande eller avvikande mönster i gestaltningen och porträtteringen av kvinnor.

3.3 Women Making News: Gender as a Variable in Source Selection and Use

Lynn M. Zoch och Judy VanSlyke Turk har i *Women Making News: Gender as a Variable in Source Selection and Use* undersökt agendasättande och gestaltning gällande val av intervjupersoner och källor baserat på kön. Undersökningen innefattade nyhetsartiklar från 1986 och 1996 i de amerikanska tidningarna *Charlotte Observer*, *State* och *Augusta Chronicle*. Zoch och VanSlyke Turk undersökte vad som hamnade på framsidan i totalt 1 126 nyheter.²⁷ De fann att alla tidningarna ofta använde officiella källor och att nästan sju av tio källor var män. Manliga intervjupersoner fick dessutom längre citat än kvinnliga.²⁸

Författarna menar att valet av källa är en av de viktigaste dimensionerna av gestaltningen. Journalisterna avgör vem de pratar med och vilka som är med i deras artiklar. Zoch och VanSlyke Turk beskrev hur kvinnors avsaknad av makt i medierna avspeglar deras maktlöshet i samhället.²⁹ Information skapas och kontrolleras nästan uteslutande av män i någon form av officiell position, vilket innebär att uppmärksamhet ges till vad män säger och gör. Att kvinnor sällan används som källor, menar Zoch och VanSlyke Turk, signalerar till läsaren att de är oviktiga. Det får läsaren att tro att kvinnor inte har makt och inte har information som är värdefull för offentligheten.³⁰

Studien är relevant för vår undersökning då vi också undersöker förekomsten av kvinnliga källor i medier. Zoch och VanSlyke Turk visar tydligt vilka konsekvenser som bristen

²⁵Lida & Anctil Avoine, s. 38

²⁶ ibid, s. 45

²⁷ Zoch & VanSlyke Turk, s. 765f

²⁸ ibid, s. 769ff

²⁹ ibid, s. 762ff

³⁰ ibid, s. 771

på kvinnliga källor i medier kan få. Detta är viktigt för vår analys då artiklarna vi undersökt handlar om demonstrationer för kvinnors rättigheter. Därmed finns det en särskild grund för att kvinnliga källor ska få sin röst hörd i medierna.

3.4 International Protest Events and the Hierarchy of Credibility: Media Frames Defining the Police and Protestors as Social Problems

I *International Protest Events and the Hierarchy of Credibility: Media Frames Defining the Police and Protestors as Social Problems* har Jennifer L. Schulenberg och Allison Chenier genomfört en gestaltningsanalys av tre nyhetstidningars innehåll mellan 2009 och 2011. Nyheterna handlar om protesterna som skedde i samband med G20-toppmötet i Toronto 2010. Syftet med studien var att klargöra hur medier gestaltade beteenden och händelser samt hur polisen och demonstranter skildrades som sociala problem.³¹ Författarna analyserade även olika "primary definers" och "secondary definers", två begrepp som representeras av personkällor med en hög samhällsstatus respektive personkällor med mindre makt i samhället. "Primary definers" får större utrymme i medier på grund av sin status vilket leder till en partisk och ensidig gestaltning av händelser och människor i medierna.³²

Resultaten visade bland annat att demonstranterna gestaltades som ett socialt problem innan G20-toppmötet. Efter mötet var det istället polisen som gestaltades som ett socialt problem.³³ Innan toppmötet hade polisen varit "primary definers" medan civila, förespråkare och demonstranter hade bedömts som "secondary definers". Efter mötet märktes ett skifte och de två gruppernas roller i medierna hade ersatts av varandra.³⁴

Schulenberg och Chenier tillämpade även teorin om "the hierarchy of credibility", som rör sig om vilka typer av källor som oftast kommer till tals i nyhetsmedier. Hierarkin innebär att personer som har makt eller en hög samhällsstatus anses ha tillgång till mer tillförlitlig information än personer som rankas lägre ner i status.³⁵ I enlighet med teorin leder detta sedan till att medierna prioriterar de högre uppsatta personerna gällande val av nyhetskällor.³⁶

³¹ Jennifer L. Schulenberg och Allison Chenier. "International Protest Events and the Hierarchy of Credibility: Media Frames Defining the Police and Protestors as Social Problems". *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice* 56, nr 3 (april 2014). s. 261f

³² *ibid*, s. 267

³³ *ibid*, s. 272

³⁴ *ibid*, s. 285

³⁵ *ibid*, s. 267

³⁶ *ibid*, s. 285

Schulenberg och Chenier konstaterade att hierarkin skiftar med tiden genom att polisens roll som “primary definers” destabiliseras och ersätts av civila och demonstranter.³⁷

Schulenbergs och Cheniers undersökning är relevant tidigare forskning eftersom den också grundades i en analys av vilka som kommer till tals i medier när det handlar om protester och även för att den analyserar mediernas gestaltningar av bland annat demonstranter och “primary definers”.

3.5 Sammanfattning och motivering av forskningslucka

Vi har sett att flera tidigare studier kommer fram till att kvinnliga nyhetskällor och intervjupersoner ofta saknas i frågor som rör kvinnors rättigheter. Undersökningarna visar även att det finns tydliga mönster i hur kvinnorna gestaltas och hur ofta de kommer till tals. Eftersom nyheter om kvinnors rättigheter skapar en särskild grund för att specifikt kvinnor ska få sina röster hörda vill vi undersöka förekomsten av kvinnliga personkällor i rapporteringen om protesterna i Iran.

Utifrån den presenterade tidigare forskningen har det inte undersökts hur ofta olika källor kommer till tals och gestaltas i Al Arabiya och Al Jazeera under protesterna i Iran 2022 och 2023. I materialet framkommer däremot ett befintligt forskningsfält för hur just kvinnor och kvinnliga demonstranter gestaltas och hur ofta de förekommer som källor i medierna.

³⁷ Schulenberg & Chenier s. 272

4. Teori

Detta avsnitt presenterar de tre teorier som använts för att uppfylla studiens syfte och besvara frågeställningarna.

4.1 Gestaltningsteorin

Inom kommunikationsvetenskapen innebär gestaltningsteorin att både medvetna och omedvetna redaktionella val, såsom vilka källor som får uttala sig och vilka infallsvinklar som används, skapar och stärker vissa perspektiv och problemformuleringar för omvärlden som tar del av medierna.³⁸

Gestaltningar framhäver viss information vilket kan innebära att mottagarna gör en särskild bedömning.³⁹ I texter kan det exempelvis handla om var informationen placeras, vad som repeteras eller associationer till kulturellt familjära symboler. Gestaltningarna kan därmed avgöra hur läsarna lägger märke till, förstår och kommer ihåg en fråga eller ett problem och hur de väljer att agera utefter det.⁴⁰

En aspekt av gestaltningsteorin som är särskilt relevant för vår studie är betydelsen gestaltningar i medier kan få när det gäller politisk makt. Hur politiker gestaltas och vilka intressen som får plats i medierna kan innebära att de får mer eller mindre makt i politiska frågor. Därmed kan politiker som söker stöd tävla med varandra och med journalister för att få genomslag för sina gestaltningar och därmed kunna påverka hur medborgarna uppfattar verkligheten.⁴¹

Vi har valt att tillämpa gestaltningsteorin för att undersöka eventuella mönster i hur demonstranterna framställs och vilka eventuella egenskaper de tillskrivs. Gestaltningsteorin har även använts för att analysera vad Al Arabiyas och Al Jazeeraas val av personkällor kan få för betydelse för omvärldens förhållningssätt till de som bedöms vara prioriterade intervjupersoner

³⁸ Adam Shehata. ”Journalistikens dagordningar och gestaltningar”. I *Handbok i journalistikforskning*, redigerad av Jesper Strömbäck och Michael Karlsson, 2:a uppl., Lund: Studentlitteratur, 2019. s. 342–346.

³⁹ Adam Shehata. ”Medierna och makten över publiken”. I *Medierna och demokratin*, redigerad av Lars Nord och Jesper Strömbäck, 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur, 2012. s. 327

⁴⁰ Entman, s. 52ff.

⁴¹ *ibid*, s. 55ff

och de som inte anses vara det. Det här gäller både hur demonstranter gestaltas och vilka gestaltningar makthavarna får utrymme för i medierna.

4.2 Yvonne Hirdmans genusteori

Begreppet genus betecknar konstruerade ramar om vad som kulturellt anses manligt eller kvinnligt. Yvonne Hirdman myntade begreppet "det stereotypa genuskontraktet," vilket beskrivs på följande sätt: "Det stereotypa genuskontraktet är den situation som skapar förutsättning för genusbunden rationalitet, för upprepning, trädning och bekräftelse av världens naturliga ordning."⁴² Enligt Hirdman är genus något som skapas då man tillskriver män och kvinnor olika egenskaper. Kvinnan tillskrivs egenskaper som god, tyst, blyg, ömsint, religiös, asexuell, pryd och ömtålig.⁴³ Att vara man är däremot att inte vara kvinna. Det innebär att de svaga och negativa egenskaper som tillskrivs kvinnor, exempelvis känslösam, okontrollerbar, svag och amoralisk, blir mannen en motpart till. Han har inga störande icke-rationella eller okontrollerbara känslor och är istället både stark och moralisk.⁴⁴

Det stereotypa genuskontraktet innehåller även föreställningar om hur män och kvinnor ska vara mot varandra. Eftersom Hirdman menar att mannen definierar kvinnan, går det därmed inte att vara man utan att kontrollera kvinnan. Kvinnans roll blir att finnas till för mannen och utföra sysslor medan mannens roll finns utanför hemmet.⁴⁵ Mannen och kvinnans relation går enligt det stereotypa genuskontraktet ut på att kvinnan är en mindre och svagare individ som mannen tar hand om.⁴⁶

Enligt Hirdman har genus blivit en systematiserad ordning som bland annat sociala och politiska ordningar grundar sig på. I artikeln *Genussystemet: reflexioner kring kvinnors sociala underordning* presenterar Hirdman genusystemets två så kallade "bärande bjälkar": *dikotomin*, eller isärhållandet, som innebär att manligt och kvinnligt inte bör blandas och *hierarkin* som innebär att det manliga är normen. Genom isärhållandet legitimeras den manliga normen och kvinnors underordning.⁴⁷

⁴² Yvonne Hirdman. *Genus: om det stabilas föränderliga former*. Malmö: Liber, 2001, s. 94

⁴³ *ibid*, s. 36f

⁴⁴ *ibid*, s. 48

⁴⁵ Yvonne Hirdman "Genussystemet: reflexioner kring kvinnors sociala underordning". *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, nr 3 (1988), s. 52ff

⁴⁶ Hirdman 2001, s. 84

⁴⁷ Hirdman 1988, s. 52

I vår studie har Hirdmans genusteori använts för att analysera gestaltningen av demonstranterna utifrån ett genusperspektiv. Teorin har även använts för att analysera de manliga makthavarnas uttalanden och deras betydelse utifrån att de är män med makt som bland annat talar om och kontrollerar kvinnor.

4.3 “Primary definers”, “secondary definers” och “the hierarchy of credibility”

Ytterligare en teori som tillämpas handlar bland annat om “primary definers” och grundas i *Policing the Crisis: Mugging, the State, and Law and Order*, en bok av Stuart Hall, Chas Critcher, Tony Jefferson, John Clarke, och Brian Roberts. Teorin behandlar olika källors makt, trovärdighet och kompetens i relation till journalistiken och kan delas in i två olika kategorier: “primary definers” och “secondary definers”. “Primary definers” är källor som genom makt och status “äger tolkningsföreträde när det gäller hur ämnen som präglas av sociala konflikter beskrivs i nyheterna”.⁴⁸ “Secondary definers” är källor vars samhällsstatus är lägre, som till exempel åskådare och andra civila invånare.⁴⁹

Utöver ett neutralt val av källor har nyhetsmedier även ett visst ansvar att upprätthålla ett oberoende uttryckssätt och en opartisk skildring av människor och händelser i rapporteringen av nyheter.

För att journalistiken ska kunna informera och granska på ett sätt som gör det möjligt för människor att fritt och självständigt kunna ta ställning i samhällsfrågor, krävs det emellertid att journalistiken strävar efter att ge så allsidiga och sanningsenliga bilder av verkligheten som möjligt.⁵⁰

Enligt Hall et al. leder detta ansvaret till att journalister och medier kontinuerligt vänder sig till källor de bedömer vara mest tillförlitliga, som till exempel ledamöter i parlamentet när det rör sig om politiska ämnen och chefer eller fackliga ledare när det handlar om industri.⁵¹ Källorna prioriteras på grund av vad de representerar, som ofta är “folket” eller intresseorganisationer, och

⁴⁸ Mattias Ekman. ”Journalistiken och nyhetskällorna”. I *Handbok i journalistikforskning*, redigerad av Jesper Strömbäck och Michael Karlsson, 2:a uppl., Lund: Studentlitteratur, 2019. s. 159

⁴⁹ Stuart Hall, Chas Critcher, Tony Jefferson, John Clarke, & Brian Roberts. *Policing the Crisis: Mugging, the State, and Law and Order*. London and Basingstoke: The Macmillan Press LTD, 1978. s. 58

⁵⁰ Lars Nord och Jesper Strömbäck. ”Demokrati, medier och journalistik”. I *Medierna och demokratin*, redigerad av Lars Nord och Jesper Strömbäck, 2:a uppl., 9–46. Lund: Studentlitteratur, 2012. s. 18

⁵¹ Hall et al. s. 58

talar därmed för fler än bara sig själva. Detta resulterar i att den rådande maktstrukturen i samhället stärks.⁵²

Hall et al. kopplar vidare “primary definers” och “secondary definers” till en “hierarchy of credibility”, ett begrepp först myntat av Howard S. Becker. Hierarkin representerar teorin att “primary definers” – personer i ledande eller högre uppsatta samhällspositioner – förväntas ha tillgång till mer exakt och specialiserad information än andra möjliga intervjupersoner. Uttalanden av dessa “primary definers” accepteras därför oftare eller lättare av både medier och allmänheten. Hall et al. menar att människors förståelse för nyhetsämnen präglas av dessa uttalanden och att all följande rapportering bygger på den bild som “primary definers” har skapat.⁵³

Vi är intresserade av att se i vilken utsträckning som vårt material skildrar “primary” och “secondary definers” eftersom nyhetsrapporteringen är beroende av olika källor för att förmedla fler perspektiv av händelserna. Då teorin även presenterar ett sätt att analysera varför vissa källor kommer till tals oftare än andra eller i andra situationer har vi använt den i vår undersökning.

⁵² Hall et al. s. 58

⁵³ ibid

5. Metod & material

I detta avsnitt beskrivs de olika metoder som har tillämpats för att uppnå resultaten. Även etiska principer och urval diskuteras.

5.1 Flermetodsforskning

Utifrån uppsatsens syfte och frågeställningar har vi valt att göra en flermetodsstudie. Enligt Bryman kan man genom att kombinera en kvantitativ innehållsanalys med en kvalitativ textanalys "...få fram en mer heltäckande redogörelse för det område som studeras om både kvantitativa och kvalitativa metoder tillämpas."⁵⁴ Genom att tillämpa både en kvantitativ och en kvalitativ metod får vi fram både frekvensen och gestaltningen av olika personkällor, med ett huvudsakligt fokus på kvinnor och demonstranter. De luckor som ena metoden inte fyller kan fyllas av den andra metoden och på så vis ge en mer omfattande förståelse av materialet.⁵⁵

Tillämpningen av en metodkombination bidrar bland annat till att studiens slutsatser får en ökad träffsäkerhet eftersom det tillåter oss att sätta resultaten från en metod i relation till resultaten från en annan metod. Kombinationen leder även till en mer komplett och övergripande bild av resultaten genom att presentera flera olika perspektiv på ämnet som undersöks. Vår användning av två metoder har dessutom tillåtit oss att utveckla vår analys ytterligare. Exempelvis så har vår kvantitativa metod och analys resulterat i information som vi sedan har kunnat använda för att utveckla vår kvalitativa analys.⁵⁶

5.1.1 Kvantitativ metod

För att få en överblick av hur många män respektive kvinnor medverkar i texterna, samt vilken roll dessa källor (demonstrant, observatör och makthavare) har i texterna, genomfördes en kvantitativ undersökning. En kvantitativ metod har tillåtit oss att analysera en större mängd material, vilket innebär en större sannolikhet att de statistiska resultaten är tillförlitliga.⁵⁷ En ökad

⁵⁴ Alan Bryman. *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3:e uppl. Stockholm: Liber AB, 2018. s. 765

⁵⁵ *ibid* s. 770

⁵⁶ Martyn Denscombe. *Forskningshandboken: För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 4:e uppl. Lund: Studentlitteratur, 2018. s. 220f

⁵⁷ *ibid*, s. 23

tillförlitlighet innebär dessutom en ökad generaliserbarhet.⁵⁸ Till exempel kan resultaten som vår kvantitativa metod har lett till generaliseras till andra artiklar, utöver de vi har analyserat, om protester som rör kvinnors rättigheter. Den kvantitativa metoden ökar även möjligheten för framtida forskare, vars studier rör sig om vilka personkällor som kommer till tals i mediers rapportering om protester för kvinnors rättigheter, att replikera vår studie.⁵⁹

Vår objektivitet som forskare är ytterligare en fördel när det kommer till genomförandet av den kvantitativa delen. Trots att det är genom våra egna tolkningar som vi har kodat de olika kategorierna har vi både skapat enkla kategorier och genomfört en provkodning för att öka undersökningens interbedömarreliabilitet och objektivitet.⁶⁰

5.1.1.1 Kategorier och koder

För att skapa ett kodningsschema behövs en kodningsmanual att utgå från.⁶¹ Följande kategorier har använts för att framställa relevanta koder: nyhetskanal, bild, demonstrant, observatör och makthavare. Kategorierna har därefter brutits ner i koder som har matats in i kodningsscheman som sedan analyserats med hjälp av statistikprogrammet SPSS.

Kategorierna och koderna formulerades för att enkelt kunna få en övergripande uppfattning av vilka typer av källor som kommer till tals i artiklarna, och även analysera om och hur detta kan kopplas till resultat från tidigare forskning. Vi har kodat de personer som antingen citeras med namn eller kön. I de fall då kön varit okänt har källan inte kodats.

Kategorierna har härletts utifrån våra frågeställningar och genom mönster vi sett i artiklarna från Al Arabiya och Al Jazeera. Vi har inspirerats av de studier som presenteras i vår tidigare forskning som har belyst skillnader mellan hur och hur ofta män och kvinnor kommer till tals i olika medieformer. Därefter har vi utvecklat egna kategorier för att precisera vår egen undersökning. Det är värt att nämna att studien inte kategoriserar källans kön eftersom könen är inkluderade i de olika koderna.

⁵⁸ Denscombe s. 23

⁵⁹ Bryman s. 216ff

⁶⁰ *ibid*, s. 373

⁶¹ *ibid*, s. 371

5.1.1.2 Kodningsmanual

“Nyhetskanal” kodas som antingen Al Arabiya eller Al Jazeera. “Bild” kodas som antingen “Ingen bild”, “Bild på demonstrant” (en eller flera bilder på en eller flera demonstranter är med i artikeln), “Bild på annan källa” (en eller flera bilder på en källa eller ett motiv som inte är en demonstrant eller en grupp av demonstranter), eller “Bild på båda” (en kombination av “Bild på demonstrant” och “Bild på annan källa”). “Demonstrant” används som variabel för att koda de källor som på något sätt deltar i de protester som har följt Mahsa Aminis död. “Observatör” tillämpas som kod för de källor som inte själva deltagit i demonstrationerna eller annan handling, men varit åhörare eller publik och därmed sett protester eller annat skeende. “Makthavare” tillämpas på de källor som har en maktposition i samhället, som exempelvis poliser och politiker. De tre olika typer av källor (demonstrant, observatör och makthavare) kodas in i kombinationer av både kön och antal. Kodningsmanualen finns i Bilaga 1.

5.1.1.3 Kodningsschema

Tabell 1

Mall för kodningsschema

Artikel	Datum			Nyhetskanal	Bild	Demonstrant	Observatör	Makthavare
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Kodningsscheman har skapats för varje artikel där de utvalda kategorierna har införts och numrerats i kolumner som är anpassade efter de antal siffror som krävs för kodningen.⁶² Siffrorna är studiens fem kategorier som symboliserar de olika typer av personkällor som framkommer i artiklarna. En kortare titel för dessa kategorier framförs i schemats översta rad medan de nummer som står på nedersta raden symboliserar antalet kategorier. Kodningsscheman har sedan blivit ifyllda med hjälp av kodningsmanualen där de fem kategorierna ges det nummer eller kod som tillhör respektive svarsalternativ i kodningsmanualen.⁶³ Detta schema har därefter använts som en mall för att underlätta datainmatningsprocessen (*Tabell 1*).

⁶² Bryman s. 370

⁶³ Bilaga 1

5.1.1.4 SPSS

Vi har gjort en statistisk bearbetning genom att skapa frekvenstabeller i SPSS där vi har kunnat se vilka typer av källor (demonstrant, observatör och makthavare) som kommer till tals mest och minst, samt om en majoritet av källorna är män eller kvinnor.

Vi har även gjort en korstabell för att få en överblick av hur ofta en bild på en eller flera demonstranter framkom i artiklarna jämfört med hur ofta en eller flera demonstranter faktiskt kom till tals. För att genomföra detta krävdes en omkodning av både bildkategorin och demonstrantkategorin så att alla fall där bilder på demonstranter och uttalanden av demonstranter slogs samman. Detta för att få ett tydligare perspektiv på relationen mellan de två kategorierna i sin helhet. Alla tabeller och figurer som presenteras i uppsatsen har skapats av oss i SPSS och Google Sheets.

5.1.2 Kvalitativ metod

Vi har utfört en kvalitativ innehållsanalys av totalt sexton artiklar,⁶⁴ varav åtta är publicerade av Al Arabiya och åtta av Al Jazeera. Vi har analyserat de kvinnliga demonstranternas uttalanden som publicerats samt uttalanden av makthavare *om* demonstranterna.

En kvalitativ undersökning kan göras på flera olika sätt men metodens styrkor är genomgående att kunna tolka och komma nära data samt möjligheten att gå in på djupet i olika former av data.⁶⁵ Kvalitativ analys tillåter också att mänskliga insikter och erfarenheter genererar nya sätt att se på världen, och skapar på så vis mening ur en stor mängd material.⁶⁶ Vi har valt att göra en kvalitativ analys av en del av materialet för att kunna analysera artiklarnas innehåll och gestaltningar på en djupare nivå. Eftersom det här inte är möjligt med en kvantitativ analys har vi valt att kombinera metoderna.

5.1.2.1 Tematisk analys

I den kvalitativa delen av undersökningen har en deduktiv eller teoretisk tematisk analys tillämpats då vi valde att identifiera teman utifrån våra forskningsfrågor samt genus- och gestaltningsteorierna. Enligt Braun och Clarke drivs en teoretisk tematisk analys av forskarens

⁶⁴ Artiklarna med nummer 11, 18, 19, 25, 47, 71, 88, 97, 98, 118, 133, 137, 159, 171, 175, 182 har analyserats kvalitativt. Titlar och publiceringsdatum återfinns i bilaga 5.

⁶⁵ Andreas Fejes och Robert Thornberg. ”Kvalitativ forskning och kvalitativ analys”. I *Handbok i kvalitativ analys*, redigerad av Andreas Fejes och Robert Thornberg. Stockholm: Liber AB, 2009. s. 19

⁶⁶ *ibid*, s. 32

teoretiska eller analytiska intresse i ämnet och ger till skillnad från en induktiv tematisk analys en mer detaljerad bild av några aspekter av datan.⁶⁷ Vi valde att göra en teoretisk tematisk analys med syftet att identifiera teman i texterna för att besvara våra forskningsfrågor.

Ett tema ramar in en betydande del av datan i relation till forskningsfrågan och representerar ett mönster eller en särskild mening inom datan.⁶⁸ Studiens tematiska analys har gjorts utifrån Braun och Clarkes sex steg för tematisk analys:

1. Bekanta er med data
2. Skriv initiala koder
3. Leta efter teman
4. Redigera teman
5. Definiera och namnge teman
6. Skriv en rapport⁶⁹

Vi bekantade oss med vår data genom att läsa texterna som studien behandlar flera gånger. I det här stadiet plockade vi även ut uttalanden av de personkällor vi analyserade kvalitativt: makthavare och kvinnliga demonstranter. Därefter skrev vi initiala koder, exempelvis: “makthavare säger något positivt om demonstranter” och “demonstranter är frustrerade”. Vi började därefter leta efter, redigera, definiera och namnge teman i uttalandena. Vi definierade ett 20-tal teman och gjorde, som visas i Braun och Clarke⁷⁰, en stor tankekarta över dem. Därefter sökte vi efter teman som passade in i varandra och teman som inte var relevanta för våra forskningsfrågor. På så vis kunde vi stryka teman eller kombinera dem och gjorde då tankekartan allt mindre tills vi fick fram våra slutliga teman.

5.2 Metodreflektion

Studien kodar inte andra kön eller könsidentiteter än män och kvinnor. Det beror dels på att materialet inte nämner andra kön samt att syftet med undersökningen är att visa frekvensen av just män och kvinnor i medier om kvinnliga demonstranter.

⁶⁷ Virginia Braun och Victoria Clarke. ”Using Thematic Analysis in Psychology”. *Qualitative Research in Psychology* 3, nr 2 (januari 2006): s. 83f

⁶⁸ *ibid*, s. 77

⁶⁹ *ibid*, s. 87

⁷⁰ *ibid*, s. 90f

I de olika artiklarna analyseras de gestaltungsformer som tillämpas för att porträttera de kvinnliga demonstranterna. Dessa former kan utspela sig i bland annat val och presentation av beskrivande uttryck och uppmärksammade citat. Eftersom artiklarna är skrivna av flera olika journalister och därmed framförda på varierande sätt så är specifika kategorier för gestaltungsformer inte förutbestämde utan analyseras enskilt per artikel.

Tematisk analys har kritiserats för att den inte är en tydligt definierad metod. Det innebär enligt Braun och Clarke samtidigt inte att det går att hävda att vad som helst är en tematisk analys.⁷¹ Enligt Boréus och Kohl lämpar sig innehållsanalys dåligt för analys av det som inte är uttalat, exempelvis utsagda förutsättningar och det underförstådda i texter.⁷² Vi har tittat på vad som faktiskt står i texterna och inte varför texterna ser ut som de gör. Det innebär samtidigt att studien kan vara okänslig för sammanhanget som de räknade enheterna befinner sig i vilket enligt Boréus och Kohl kan försämra studiens validitet.⁷³

Strömbäck poängterar att man genom en innehållsanalys kan undersöka hur ofta olika typer av källor framkommer och om de får dålig eller god publicitet, men att en innehållsanalys aldrig kan avslöja vad som inte publiceras. Innehållsanalysen missar därmed vilka källor som journalisten talat med som inte har inkluderats i nyheterna eller förblivit anonyma.⁷⁴ Eftersom vi i vår studie undersökte frekvensen av olika källors uttalanden i medierna kring protesterna i Iran kan vi inte se vilka källor kanalerna inte tagit med. Däremot kan vi se de källor som benämns anonyma och kan utifrån detta i vissa fall se om de är män eller kvinnor.

5.2.1 Etiska aspekter

Vi har i undersökningen följt Vetenskapsrådets fyra etiska punkter för god forskningssed. Forskningsetiska aspekter handlar om forskarnas ansvar att följa lagar och etablerade forskningsetiska normer. God forskningssed är viktig för att bibehålla förtroendet både för forskare och för forskningen i stort. Att avvika från en god forskningssed kan nämligen leda till vilseledande resultat.⁷⁵

⁷¹ Braun & Clarke, s. 95

⁷² Boréus & Kohl s. 85

⁷³ ibid

⁷⁴ Jesper Strömbäck. *Makt, medier och samhälle: en introduktion till politisk kommunikation*. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur, 2014. s. 147

⁷⁵ Vetenskapsrådet. ”Etik i forskningen och god forskningssed”, 12 december 2023. Åtkomstdatum 05 januari 2024, <https://www.vr.se/uppdrag/etik/etik-i-forskningen.html>.

- **Tillförlitlighet:** gällande att säkerställa forskningens kvalitet, som avspeglas i metod och analys.
- **Ärlighet:** i fråga om att genomföra forskning på ett öppet, rättvist och fullständigt sätt.
- **Respekt:** för kollegor, samhällen och forskningsdeltagare.
- **Ansvar:** för forskningen, från idé till publicering.⁷⁶

Genom att följa de fyra punkterna har vi ökat forskningens kvalitet då vi tagit ansvar för att resultatet är framställt på ett etiskt vis.

Vi har ytterligare tagit hänsyn till att forskningen gjorts på ett etiskt vis utifrån att vår studie berör utsatta människor. Vi utgår däremot endast från uttalanden av personer som aktivt valt att uttala sig i nyhetsmedier eller via sociala medier. Därför har inget urval gjorts av etiska anledningar. Det är samtidigt värt att notera att personerna inte har samtyckt till att delta i vår studie. Då kanalerna är offentliga menar Bryman, som hänvisar till Hewes m.fl. (2003), att forskarna har ett mindre ansvar för att få personernas samtycke: "... information som med avsikt och frivilligt har lagts ut på offentliga internetdomäner (till exempel nyhetsgrupper) kan användas av forskare utan att de behöver fråga om samtycke under förutsättning att individernas anonymiteter skyddas."⁷⁷ Vi har inte tillgång till mer information än den som publicerats på nyhetssidorna och kan därför inte röja ytterligare information. Vi anser även att med syfte att besvara studiens frågeställningar krävs användning av just eventuellt känsligt material som beskriver bland annat våld eller brott av sexuell karaktär.

Tolkning av material är i grunden aldrig neutralt eftersom vi som genomfört studien oundvikligen kommer med egna perspektiv och har påverkats av egna erfarenheter. Genom de tolkningar, analyser och ibland språkliga översättningar vi gjort av artiklarna har vi fattat beslut om vad som är viktigt och relevant för att besvara studiens frågeställningar.

5.2.2 Validitet och reliabilitet

För att stora material som kodas ska ha hög reliabilitet krävs enligt Boréus och Kohl att man skapar enkla kategorier då man i en innehållsanalys strävar efter enkla bedömningsprocesser.⁷⁸ I

⁷⁶ Vetenskapsrådet

⁷⁷ Bryman s. 187

⁷⁸ Boréus & Kohl s. 80

enlighet med detta har vi utformat enkla kategorier utifrån våra forskningsfrågor. Det har gjort våra bedömningsprocesser enkla och ökat kodningens validitet.

Vi gjorde även en provkodning för att säkerställa den kvantitativa analysens validitet. Det innebar att vi utifrån våra skapade kategorier var för sig kodade artiklarnas innehåll för att säkerställa att vi båda fick samma resultat. Detta ökade studiens interbedömarreliabilitet, vilket innebär att kodningen är enhetlig mellan olika kodare.⁷⁹

Vi har kodat manuellt istället för att tillämpa en datorbaserad analys, och därmed har vi kodat största delen av materialet tillsammans. Detta har möjliggjort många diskussioner och säkerställt att vi genomgående kodat artiklarna på samma sätt. För att koda en person som man eller kvinna har vi i första hand utgått från det kön som nämns i artikeln. I de fall då namn nämns men inte kön har vi googlat fram personerna.

5.3 Material

5.3.1 Al Arabiya och Al Jazeera

Materialet som denna uppsats utgår från har hämtats från två engelskspråkiga nyhetsmediers webbsidor med säte i och särskild bevakning av mellanöstern: Al Jazeera och Al Arabiya. På grund av språkmässiga svårigheter avgränsas de utvalda medierna till Al Jazeera English och Al Arabiya English, då det inte kan garanteras att ett översättningsprogram hade tolkat texterna korrekt.

I valet av kanaler var vi medvetna om att de till viss del är kontroversiella. Al Jazeera lanserades i Qatar som med åren blivit en politiskt och rättsmässigt kontroversiell plats.⁸⁰ Al Arabiya har nära band till det saudiska styret och vill enligt Niloofar Baghernia och Elham Hesam Mahmoodinejad påverka allmänhetens åsikter till det saudiska styrets fördel.⁸¹ Vi har däremot valt nyhetskanalerna utifrån deras storlek och geografiska läge. Då båda nyhetskanalerna är grundade i mellanöstern har de större tillgänglighet till intervjupersoner i

⁷⁹ Bryman s. 373

⁸⁰ Amnesty International. "Qatar 2022". Åtkomstdatum 03 januari 2024. <https://www.amnesty.org/en/location/middle-east-and-north-africa/qatar/report-qatar/>.
och Human Rights Watch. "Qatar". Åtkomstdatum 03 januari 2024. <https://www.hrw.org/middle-east/north-africa/qatar>.

⁸¹ Niloofar Baghernia och Elham Hesam Mahmoodinejad. "Al-Alam Versus Al-Arabiya: Iran and Saudi Arabia's Media Propaganda Tools". *Asian Politics & Policy* 10, nr 2 (april 2018), s. 388ff

Iran. Utifrån detta och uppsatsens frågeställningar som berör vilka som kommer till tals och hur de gestaltas anser vi inte att kanalernas bakgrund utgör några hinder för vår undersökning.

5.3.2 Avgränsningar

Vår kvantitativa undersökning omfattar 199 webbartiklar. Av dessa är 97 publicerade av Al Arabiya och 102 av Al Jazeera. Sökorden "Woman, life, freedom" gav oss 22 artiklar på Al Arabiya och 27 på Al Jazeera. Med sökorden "Mahsa Amini + protest" fick vi fram ytterligare 75 artiklar av varje nyhetskanal. Eftersom Al Jazeeras artiklar inte var tillgängliga på de två databaser vi har tillgång till, Retriever och Global Newsstream, använde vi sökfunktionen på Al Jazeeras webbplats. Där kunde vi endast få fram "top 100 results" som vi sedan sorterade efter "relevance". Vi såg till att spara artiklarna utifall att "top 100 results" skulle uppdateras eller bytas ut under undersökningstiden. Vi letade igenom alla artiklar vi fick fram och sorterade sedan bort dubletter med vårt andra sökord och artiklar där sökorden endast fanns i en artikel länkad som "relaterad" i sökträffen. Det gav oss de andra 75 artiklarna.

På Al Arabiyas hemsida var det inte möjligt att söka efter en fras eller att använda flera sökord. Därför använde vi Global Newsstream för att få fram artiklarna. För att göra urvalet så likt som möjligt lät vi artiklarna vara sorterade på "relevance" även här, och tog med de 75 första i vår undersökning. Därefter har vi sökt fram rubrikerna på Al Arabiyas hemsida för att också kunna ta del av hur artiklarna är bildsatta. Syftet med studien är inte att jämföra kanalerna, vilket innebär att det inte är problematiskt att det är olika många artiklar från de två nyhetskanalerna. Däremot var sökträffarna från Al Arabiya många fler än de från Al Jazeera med vårt andra sökord, och därför valde vi för enkel- och tydlighetens skull att där ta med lika många.

5.3.2.2 Urval av kvalitativt material

För att få fram relevanta artiklar till den kvalitativa analysen utgick vi från resultatet av den kvantitativa analysen. På grund av begränsningar i tid då vi redan gjort en stor kvantitativ undersökning höll vi nere den kvalitativa undersökningen till 16 artiklar. Vi tog fram de fyra artiklar från varje nyhetskanal där vi kodat flest uttalanden av kvinnliga demonstranter. I de fall som det var lika många kvinnliga demonstranter som uttalade sig i artiklarna gick vi på artiklarnas längd. Vi valde då de längre artiklarna för att ha så mycket material som möjligt att analysera. I vårt kvantitativa material såg vi att kvinnliga demonstranter kom till tals i tolv

artiklar och har därför kvalitativt analyserat två tredjedelar av artiklar med uttalanden av kvinnliga demonstranter.

Eftersom vi i den kvantitativa analysen såg att majoriteten av alla uttalanden kom från manliga makthavare valde vi att även analysera de åtta artiklar som innehöll flest uttalanden av manliga makthavare. Återigen såg vi till att det var fyra artiklar från varje nyhetskanal och i de fall då artiklarna innehöll lika många uttalanden valde vi de artiklar som var längst. Artiklarna på Al Jazeera var i majoriteten av fallen längre än de på Al Arabiya. Om vårt urval enbart hade baserats på antal uttalanden eller artiklarnas längd hade majoriteten av artiklarna kommit från Al Jazeera.

Vi tillämpade därefter en kvalitativ analys av alla artiklarnas innehåll för att få fram hur demonstranterna gestaltades. Analysen har fokuserat på de personer som kommer till tals och deras uttalanden. Detta för att svara på våra forskningsfrågor om hur de demonstranter som kommer till tals i artiklarna gestaltats.

6. Analys

I detta avsnitt bearbetas de resultat som har framkommit genom de kvantitativa och kvalitativa undersökningarna.

6.1 Kvantitativ analys

Den kvantitativa analysen har gjorts för att besvara studiens frågeställning om vilka källor som kommer till tals och i vilken utsträckning dessa får sin röst hörd i mediebevakningen av de protester som skett i Iran till följd av Mahsa Aminis död. Den kvantitativa analysen består av att använda de tabeller som har skapats i SPSS genom att koda de utvalda variablerna – nyhetskanal, bild, demonstrant, observatör och makthavare – för att få en förståelse för hur ofta de olika källorna kommer till tals i artiklarna. Eftersom frågan handlar om omfattning eller förekomst har frekvenstabeller skapats för att redovisa specifika antal av de olika källorna. Frekvenstabellerna visar tydligt vilka källor som oftast kommer till tals, vilket underlättar förståelsen av datan.⁸²

Tabell 2

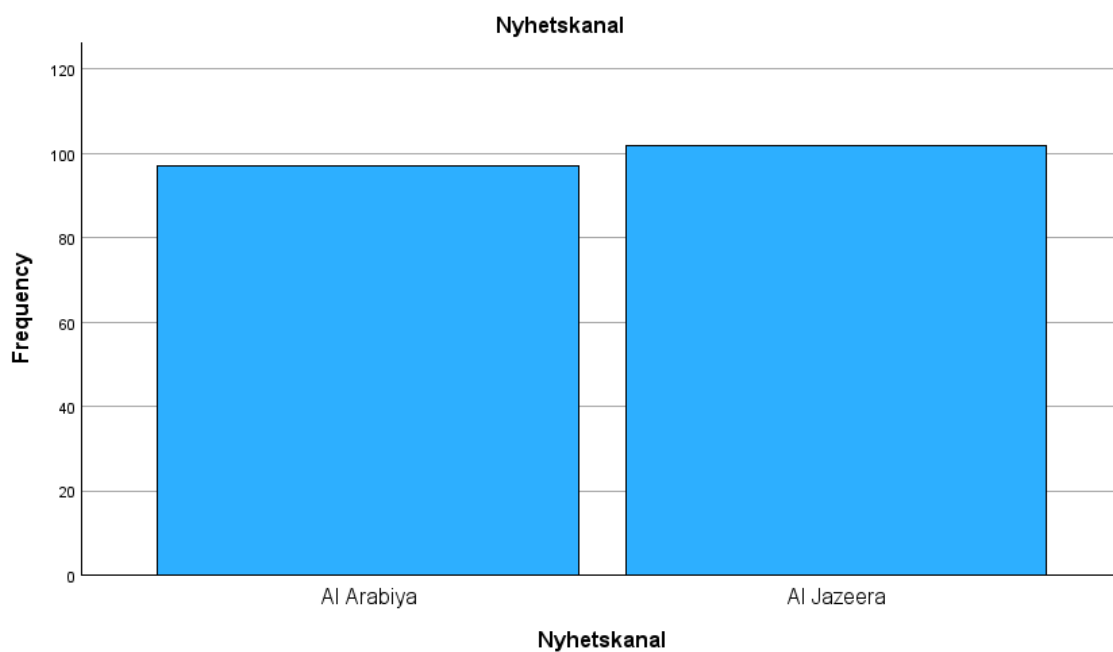
Beskrivande statistik som visar det totala antalet artiklar som de olika kategorierna har kodats i. Kategorierna ligger i vänster kolumn och antalet artiklar i kolumnen under rubriken "N" (skapat i SPSS).

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Nyhetskanal	199	1	2	1,51	,501
Bild	189	1	3	1,46	,569
Demonstrant	17	1	10	2,71	2,801
Observatör	88	1	10	4,62	2,675
Makthavare	103	1	10	4,89	1,760
Valid N (listwise)	4				

⁸² Denscombe s. 352

För att kunna framföra en övergripande bild av hur ofta de olika variablerna har kodats skapades en beskrivande statistiktabel som visar de sammanställda resultaten för de kodade variablerna. Den beskrivande statistiken framställer fördelningen i frekvensen mellan de olika variablerna.⁸³ Resultaten av studiens beskrivande statistik visar att av de totalt 199 artiklarna framkom en eller flera demonstranter i 17 artiklar, en eller flera observatörer i 88 artiklar och en eller flera makthavare i 103 artiklar (*Tabell 2*).⁸⁴ Redan i denna tabell syns en betydande skillnad i vilka källor som kommer till tals, och en preliminär slutsats kan anses vara att det finns en brist på demonstranternas röst i mediebevakningen om just protester.

Figur 1

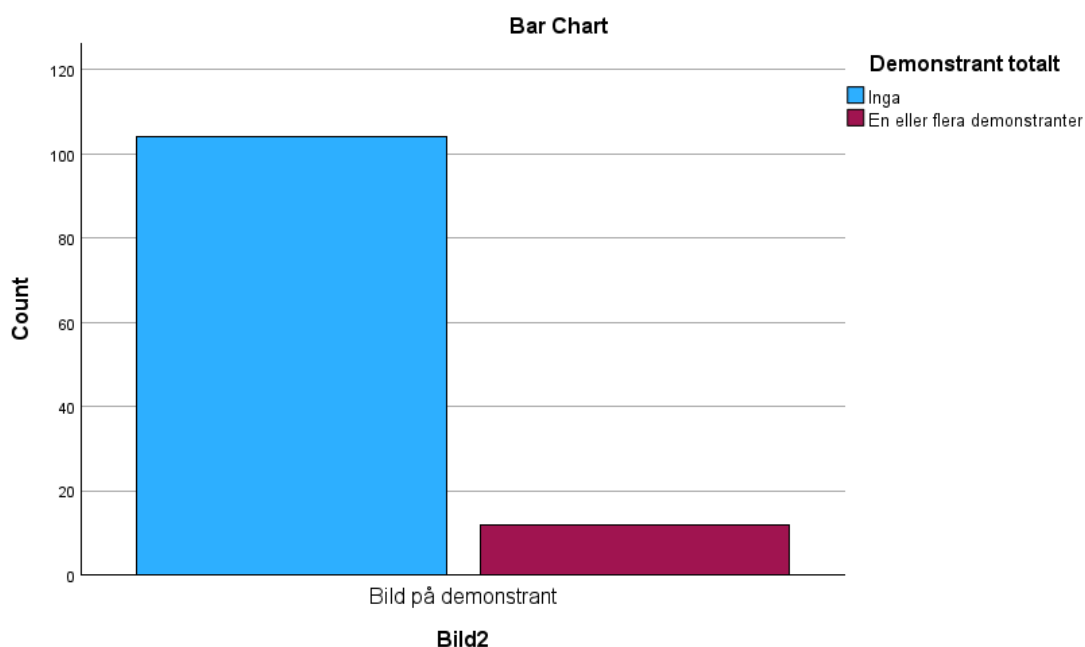
Stapeldiagram som visar antal artiklar som är publicerade av de engelskspråkiga nyhetskanalerna Al Arabiya respektive Al Jazeera (skapat i SPSS).

Nästa steg som utfördes var att skapa frekvenstabeller för varje enskild variabel med syfte att få en mer detaljerad inblick i antalet artiklar där de olika källorna kom till tals. Frekvenstabellen för variabeln *Nyhetskanal* visar att materialet består av totalt 199 nyhetsartiklar, varav 97 är

⁸³ Göran Djurfeldt, Rolf Larsson, och Ola Stjärnhagen. *Statistisk verktyglåda: samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*. 3:e uppl. Lund: Studentlitteratur, 2018. s. 39

⁸⁴ Bilaga 3

publicerade av Al Arabiya och 102 av Al Jazeera (*Figur 1*).⁸⁵ Skillnaden beror på sökningsprocessen som beskrivs i metodkapitlet. Eftersom studien inte syftar till att jämföra de två kanalerna är skillnaden inte avgörande för den kvantitativa analysen.

Figur 2

Stapeldiagram skapat genom en korstabellsanalys som visar relationen mellan två kategorier – “demonstrant totalt” och “bild på demonstrant” – i artiklarna. Staplarna representerar enbart de artiklarna som innehåller en eller flera bilder på en demonstrant. Antalet artiklar som, utöver en eller flera bilder på en demonstrant, även innehåller minst ett uttalande av en demonstrant, representeras av den rosa stapeln. Den blåa stapeln representerar antalet artiklar som innehåller en eller flera bilder på en demonstrant men inte innehåller något uttalande av en demonstrant (skapat i SPSS).

Variabeln *Bild* visar att en bild förekommer i totalt 189 av artiklarna.⁸⁶ De resterande tio har kodats som “Ingen bild” om de antingen inte har någon bild alls eller om de har ett videoklipp på plats istället. I totalt 116 av artiklarna förekommer en eller flera bilder på en eller flera demonstranter, däremot kommer en demonstrant bara till tals i 12 av dessa (*Figur 2*).⁸⁷

⁸⁵ Bilaga 3

⁸⁶ ibid

⁸⁷ ibid

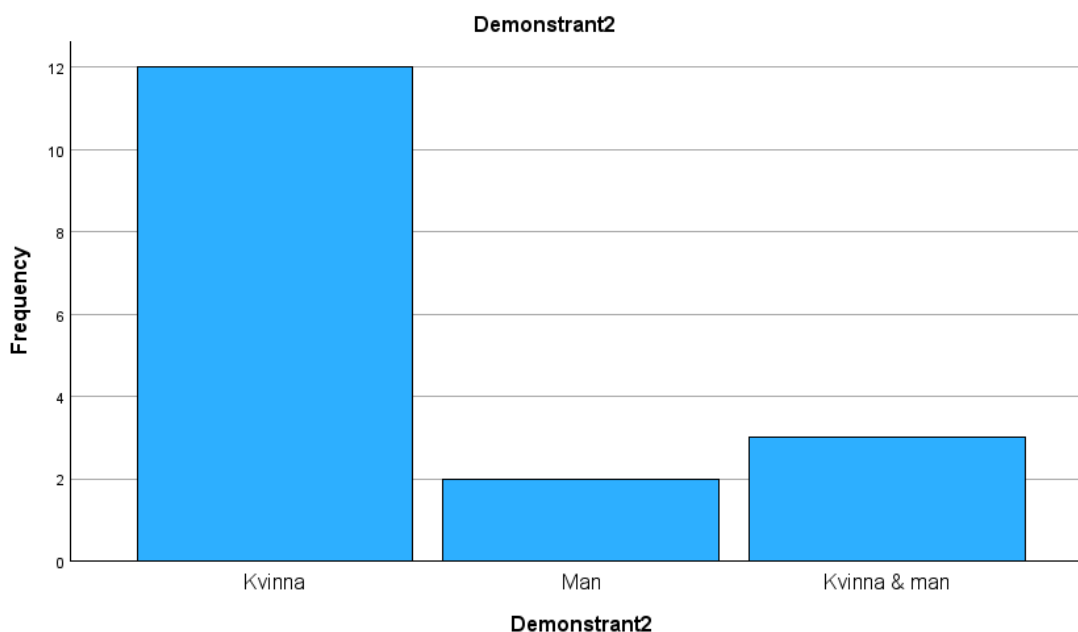
Tabell 3

Det totala antal artiklar där de olika personkällorna – demonstranter, observatörer och makthavare – kommer till tals, även uppdelat i kön. Procentandel av alla 199 artiklar presenteras inom parentes.

	Demonstrant	Observatör	Makthavare
Kvinna	12 artiklar (6,0%)	20 artiklar (10,0%)	6 artiklar (3,0%)
Man	5 artiklar (2,5%)	68 artiklar (34,2%)	97 artiklar (48,7%)
Totalt	17 artiklar (8,5%)	88 artiklar (44,2%)	103 artiklar (51,8%)

Eftersom studien specifikt berör protesterna i Iran och demonstranterna som deltar är antalet demonstranter som nyhetskällor ytterst relevant att analysera. I totalt 12 av artiklarna kommer en eller flera kvinnliga demonstranter till tals, medan en eller flera manliga demonstranter framkommer i fem av de 199 artiklarna (*Tabell 3*).⁸⁸ Detta visar att nyhetskanalerna har haft tillgång till kvinnliga intervjupersoner som aktivt deltar i protester och möjligtvis har prioriterat dessa röster till skillnad från manliga. Det kan även bero på att en större andel av demonstranterna har varit kvinnor vid intervjutillfällena.

⁸⁸ Bilaga 3

Figur 3

Stapeldiagram som visar frekvensen av demonstranternas uttalanden i artiklarna, uppdelad i tre olika könsgrupper: kvinna, man samt kvinna och man tillsammans (skapat i SPSS).

I studien av Armstrong och Boyle kom de fram till att kvinnor framställs som talespersoner för protesterna i större utsträckning än män – något som vår undersökning också visar (Figur 3). Därmed kan vi fastställa att kvinnan, trots det relativt låga antalet uttalanden, ofta är ansiktet utåt för protester som berör kvinnliga rättigheter.⁸⁹

Totalt framkommer en eller flera demonstranter i 17 av 199 artiklar, alltså 8,5 procent av allt analyserat material (Tabell 3).⁹⁰ Trots att nyhetsämnet specifikt handlar om protester och dess deltagare kommer fler observatörer och makthavare till tals än demonstranter, vilket stärker teorin att demonstranter är en marginaliserad grupp som inte skildras i den utsträckning som är representativ för hur många människor som faktiskt protesterar.⁹¹ De kvinnliga observatörerna och kvinnliga makthavarna kommer dessutom till tals i mindre utsträckning än de kvinnliga demonstranterna när man jämför med antalet manliga källor i respektive kategori. Detta kan tyda

⁸⁹ Armstrong & Boyle s. 171ff

⁹⁰ Bilaga 3

⁹¹ Armstrong & Boyle s. 173

på att nyhetskanalerna inte haft lika stor tillgång till kvinnliga intervjupersoner utanför själva protesterna.

Makthavare tar upp den största andelen nyhetskällor i vårt material (*Tabell 3*).⁹² Detta stärks av teorin om “primary definers”, som innebär att källor med makt och status har störst tolkningsföreträde i nyheterna.⁹³ Hall et al. betonar även hur detta speciellt märks i nyheter som berör sociala konflikter.⁹⁴ Resultaten kan även kopplas till ytterligare en teori som Hall et al. diskuterar: “the hierarchy of credibility”.⁹⁵ Denna hierarkin bygger på teorin att människor med makt eller hög samhällsstatus förväntas ha tillgång till mer korrekt och tillförlitlig information om vissa ämnen, och att de därför ges större utrymme i medierna.⁹⁶

Enligt Hall et al. vänder sig journalister och medier kontinuerligt till de källor som bedöms vara mest tillförlitliga, som till exempel ledamöter när nyheten rör sig om politiska ämnen och chefer när ämnet handlar om arbetslivet. Medier ger företräde åt dessa källor för att de ofta representerar “folket”, organisationer eller rörelser och därmed agerar som talespersoner för fler än bara sig själva. Detta innebär att den rådande maktstrukturen i samhället stärks.⁹⁷

⁹² Bilaga 3

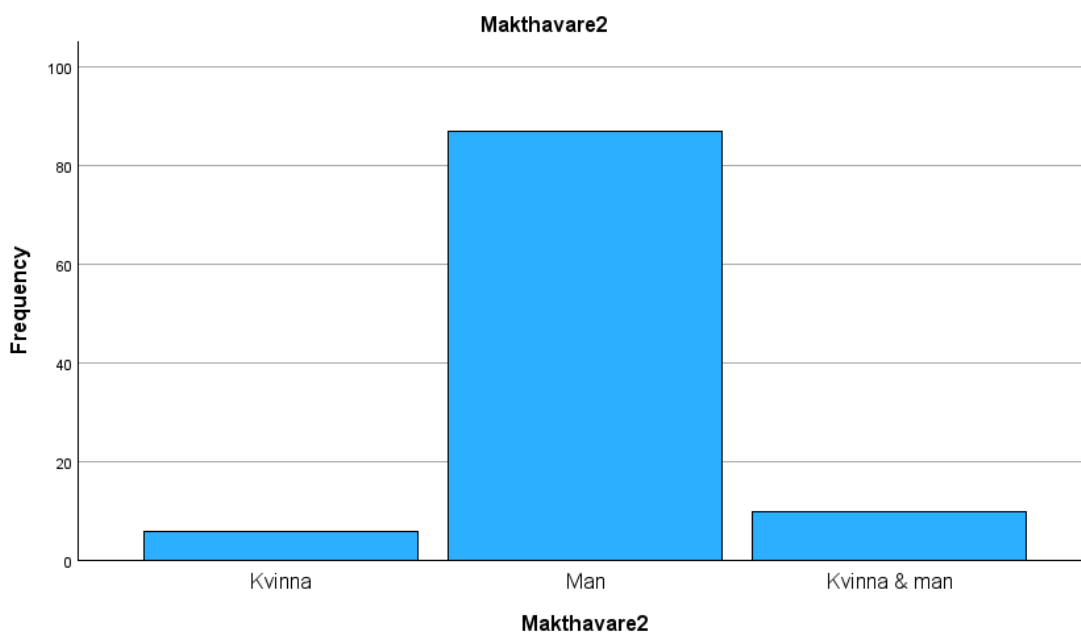
⁹³ Ekman s. 159

⁹⁴ ibid

⁹⁵ Hall et al. s 58

⁹⁶ ibid

⁹⁷ ibid

Figur 4

Stapeldiagram som visar frekvensen av makthavares uttalanden i artiklarna, uppdelad i tre olika könskategorier: kvinna, man samt kvinna och man tillsammans (skapat i SPSS).

Utöver detta är det dessutom en betydande skillnad mellan framkomsten av manliga makthavare och kvinnliga (Figur 4).⁹⁸ Även Armstrong och Boyles studie kom fram till att manliga makthavare oftare används som källor i medierapportering om protester i större utsträckning än kvinnliga.⁹⁹

⁹⁸ Bilaga 3

⁹⁹ Armstrong & Boyle s. 172

Tabell 4

De totala antal personkällor som kommer till tals i artiklarna, uppdelat i kön.

	Antal	Procentandel
Kvinnor	84	21,8%
Män	302	78,2%
Totalt	386	100%

I de 199 artiklar som analyserats kommer kvinnor inte till tals lika ofta som män. Vår studie kodade antalet artiklar som de olika källorna kom till tals. Utöver det har vi även räknat ut det exakta antalet kvinnor respektive män för att få en ytterligare detaljerad bild av representationen i materialet. Vi har räknat det totala antalet personer som uttalar sig i varje enskild artikel och därefter lagt ihop antalet personer. Vissa personer, som till exempel den iranska presidenten Ebrahim Raisi, är räknade flera gånger då deras uttalanden har publicerats i flera olika artiklar. Våra resultat visar att det totala antalet uttalanden av manliga källor i varje artikel är 302 stycken medan kvinnliga källor uttalar sig 84 gånger, alltså i 21,8 procent av fallen (*Tabell 4*). Liknande resultat visas i vår tidigare forskning. Armstrong och Boyles undersökning kom fram till att endast 27,9 procent av alla källor som de kodat utifrån sitt material var kvinnor, medan resterande andel som kom till tals var män.¹⁰⁰ Även Zoch och VanSlyke Turks studie visade på att omkring 30 procent av källorna var kvinnor.¹⁰¹

Hirdmans genusteori och forskningsresultaten stärker varandra genom att klarlägga hur normen är manlig även i medier som berör kvinnliga rättigheter och andra ämnen. I vår undersökning framkommer ett mönster som även syns i andra studier. Mönstret tyder på att de sociala och politiska ordningar som finns i samhället – alltså en hierarki där mannen är normen – upprätthålls genom en brist på kvinnliga nyhetskällor.¹⁰²

¹⁰⁰ Armstrong & Boyle, s. 173

¹⁰¹ Zoch & VanSlyke Turk, s. 769ff

¹⁰² Hirdman 1988, s. 52

6.2 Kvalitativ analys

Den kvalitativa delen av undersökningen är gjord utifrån studiens två sista frågeställningar:

- Hur gestaltas de kvinnliga demonstranter som kommer till tals i det undersökta materialet?
- Hur gestaltas demonstranterna som grupp i det undersökta materialet?

Här presenteras studiens tematiska analys i fyra teman. Det första beskriver en dikotomi mellan makthavare i Iran och demonstranter, det andra beskriver de kvinnliga demonstranterna som just kvinnor, det tredje har analyserat demonstranterna i relation till den islamska religionen och det fjärde identifierar att demonstranterna även hyllas.

6.2.1 Tema 1: “Vi och dem”

I det första temat syns en dikotomi mellan demonstranterna och de iranska makthavarna. Demonstranterna för tillsammans en kamp mot makthavarna för sina fri- och rättigheter medan makthavarna förtrycker, avfärdar, hotar och talar nedlåtande om demonstranterna.

I ett citat från fängslade Narges Mohammadi beskrivs att vad den iranska regeringen inte förstår om aktivister och demonstranter är att ju fler av dem som regeringen låser in, desto starkare blir de.¹⁰³ Enligt Mohammadi blir kvinnorna starkare av att makthavarna försöker trycka ner dem. I flera av de undersökta artiklarna uttrycker demonstranterna en gemenskap.¹⁰⁴ Protesterna, och att bryta mot lagar och gå emot samhällseliga normer, är något kvinnorna gör tillsammans och för varandra. Demonstranten Vida uttrycker exempelvis att hon tagit av sig slöjan tillsammans med två vänner. Hon ber regeringen att lämna dem ifred och sluta kontrollera kvinnors kroppar.¹⁰⁵ Kvinnornas uttalanden och reaktioner visar på ett “vi och dem”, en dikotomi, mellan kvinnorna och makthavarna.

I artikel 11 har sju kvinnor släppts ur fängelse och citeras via en video från Twitter. Kvinnorna namnges och beskrivs som aktivister och journalister. I artikeln skildras hur kvinnorna skanderade slagorden “woman, life, freedom” och “down with oppressors worldwide.”¹⁰⁶ I artikel 118 hänvisas det till en video från Narges Mohammadis instagramkonto där hon och tre andra kvinnliga fångar bränner sina slöjor för att markera årsdagen för Mahsa

¹⁰³ Bilaga 5: artikel 182

¹⁰⁴ Bilaga 5: artikel 97, 98, 182

¹⁰⁵ Bilaga 5: artikel 97

¹⁰⁶ Bilaga 5: artikel 11

Aminis död.¹⁰⁷ Kvinnorna i både artikel 11 och 118 bryter mot Hirdmans genuskontrakt – om att kvinnor ska vara underordnade, svagare och tysta¹⁰⁸ – och framstår istället som rebelliska genom att upprepade gånger bryta mot slöj-tvånget, fortsätta gå mot makthavarna och visa upp det på sociala medier.

I artikel 98 resonerar Dorsa Jabbari kring kvinnor som klipper sitt hår. Jabbari menar att kvinnorna hellre klipper av sitt hår än går utan slöja och straffas för det av regeringen.¹⁰⁹ Det syns en hierarki som innefattar vad Hirdman beskriver: det manliga är normen som kvinnan är underordnad.¹¹⁰ Det framgår även att det är männen som stiftar lagen och har den på sin sida medan kvinnorna bryter mot lagen för att få ett bättre liv.

I artikel 137 säger president Raisi att en distinktion måste göras mellan protester och “upplopp”¹¹¹ och i artikel 19 att handlingar som orsakar kaos är oacceptabelt.¹¹² Raisi betonar därmed att demonstranterna genomför olagliga “upplopp” och inte demonstrationer. På så vis avfärdar han demonstranternas frågor.

Makthavarna uttrycker sig även hotande mot demonstranterna, bland annat genom att utlova konsekvenser om “upploppen” fortsätter. Irans biträdande inrikesminister Majid Mirahmadi citeras i en artikel att de som arresteras under “upploppen” kommer att straffas hårt: “Anyone who is arrested at the scene of the riots will not be freed under any circumstances until the time of their trial, which will be held quickly and will issue assertive and deterring sentences.”¹¹³ Även i detta exempel gör de demonstrerande något som makthavarna anser är olagligt. Irans utrikesminister Hossein Amirabdollahian citeras i artikel 171: “We won’t allow anyone to target the country’s national security either from inside or outside the country.”¹¹⁴ Även Amirabdollahian uttrycker sig därmed hotande då han säger att makthavarna inte kommer att tolerera hot mot landets säkerhet.

I makthavarnas uttalanden gestaltas demonstranterna som våldsamma och farliga. Makthavarna själva är istället lugna och i kontroll. Enligt Hirdmans genusteori är mannen en motpart till de negativa egenskaper som tillskrivs kvinnor, som att de är känslösa,

¹⁰⁷ Bilaga 5: artikel 118

¹⁰⁸ Hirdman 2001, s. 36f

¹⁰⁹ Bilaga 5: artikel 98

¹¹⁰ Hirdman 1988, s. 52ff

¹¹¹ Bilaga 5: artikel 137

¹¹² Bilaga 5: artikel 19

¹¹³ Bilaga 5: artikel 171

¹¹⁴ Bilaga 5: artikel 171

okontrollerbara och amoraliska. Mannen har, i likhet med makthavarna, därmed inga störande orationella eller okontrollerbara känslor och är både stark och moralisk.¹¹⁵

Demonstrationerna genomförs för kvinnors rättigheter i landet. Enligt Hirdman upprätthålls genussystemet genom dikotomi, att manligt och kvinnligt inte bör blandas och genom en hierarki, som innebär att det manliga är normen. Att män och kvinnor hålls isär rättfärdigar både kvinnors underordning och att det är mannen som är normen.¹¹⁶ Mönstret syns i de undersökta artiklarna när makthavarna inte adresserar demonstranternas frågor, utan istället avfärdar dem genom att benämna demonstrationerna som “upplopp” och beskylla andra länder för att ligga bakom dem. Hierarkin återskapas också i artiklarna då de manliga makthavarna och deras uttalanden får stor plats medan de kvinnliga demonstranterna inte gör det.

I artikel 159 uttrycker Irans utrikesminister Hossein Amirabdollahian att västerländska regeringar uppmanar till våld och terror: “[It’s] not about the Islamic Republic of Iran, which is a true defender of human rights and has shown deep restraint during recent riots.”¹¹⁷ Amirabdollahians uttalande visar en framställning av ett “vi och dem” mellan Iran och de västerländska regeringarna. Irans president Ebrahim Raisi har dessutom uppmanat människor att krossa “fienden”, USA och deras allierade, som hans regering anklagar för att ligga bakom oroligheterna i Iran.¹¹⁸ I benämningen på länderna som “fiender” förflyttar Raisi skulden för protesterna då det inte är iranska medborgare som startat “upploppen” utan “fiender” med agendan att förstöra för Iran. Raisi säger även att det Iranska folket vet hur man solidariskt möter “fienden”.¹¹⁹ Det iranska folket är därmed starkt och kommer solidariskt att stå emot eventuella försök till “upplopp”.

Nyhetskanalerna följer det mönster som Hall et al. presenterar, nämligen att medier prioriterar att publicera uttalanden av “primary definers”. Detta syns genom att nyhetskanalerna till största del har publicerat uttalanden av manliga makthavare. Enligt Hall et al. resulterar prioriteringen av uttalanden av “primary definers” i att den rådande maktstrukturen i samhället upprätthålls eller till och med stärks.¹²⁰

¹¹⁵ Hirdman 2001, s. 48

¹¹⁶ Hirdman 1988, s. 52ff

¹¹⁷ Bilaga 5: artikel 159

¹¹⁸ Bilaga 5: artikel 18, 71

¹¹⁹ Bilaga 5: artikel 71

¹²⁰ Hall et.al, s. 58

6.2.2 Tema 2: Kvinnorollen

I det andra temat har uttalanden analyserats som gestaltar de demonstrerande kvinnorna i traditionella kvinnoroller. Detta sker när de gestaltas som mammor, fruar, döttrar och maktlösa offer.

Kvinnorna demonstrerar inte bara för sin egen skull. Det framkommer att det är något de gör för sina medmänniskor och även för sina barn. I artikel 25 beskrivs och delas ett klipp som visar aktivisten Nazanin Zaghari-Ratcliffe när hon klipper sitt hår. Under tiden som hon klipper nämner hon namnen på flera aktivister och journalister i landet, men också hennes mamma och sin dotter.¹²¹ I artikel 97 kommer Sorayya till tals när hon lämnar sin dotter på skolan i Teheran. Hon beskriver hur hon och hennes generation levt under ett förtryck hon inte vill föra vidare till sin dotter. Hon beskrivs som "fighting", vilket hon både är *mot* något: regeringen och *för* något: en bättre framtid för sin dotter.¹²²

Även nobelpristagaren Narges Mohammadi gestaltas som mamma, men också som fru. Det nämns att hon inte har haft möjlighet att träffa sin man och sina två barn till följd av sitt fängelsestraff. Hennes man, Taghi Ramahi, kommer till tals och säger att Nobelpriset kommer att uppmuntra Narges kamp för mänskliga rättigheter.¹²³ Även journalisten Niloufar Hamedini gestaltas som fru då det är hennes man, Mohammad Hossein Ajorlou, som berättat att hon sitter fängslad.¹²⁴

I artikel 175 framgår det att Narges Mohammadi är på plats i Evinfängelset, där hon även hungerstrejkar: "She has most recently been incarcerated since November 2021 and has not seen her children, now based in France, for eight years."¹²⁵ Artikeln nämner även att ett uttalande skickats ut av Mohammadis familj och att Mohammadis dotter läst upp ett meddelande där Mohammadi uttrycker sin tacksamhet för Nobelpriset.¹²⁶ Enligt Yvonne Hirdman gör den starka manliga normen att mannen definierar kvinnan. Därför går det inte att vara man utan att kontrollera kvinnan.¹²⁷ Kvinnans roll blir att finnas till för mannen och utföra sysslor åt honom, medan mannens roll är utanför hemmet. Det är relevant att notera att Narges Mohammadi och

¹²¹ Bilaga 5: artikel 25

¹²² Bilaga 5: artikel 97

¹²³ Bilaga 5: artikel 182

¹²⁴ Bilaga 5: artikel 133

¹²⁵ Bilaga 5: artikel 175

¹²⁶ Bilaga 5: artikel 175

¹²⁷ Hirdman 1988, s. 52ff

Niloufar Hamedi faktiskt sitter fängslade och därför har svårt att ge några direkta uttalanden. Samtidigt gestaltas tre kvinnor, i fyra olika artiklar, som mammor. Enligt Hirdmans teori gör de därmed en syssla som tillhör kvinnor.¹²⁸

I artiklarna 47 och 97 framgår det att kvinnorna är rädda. Enligt artikelförfattarna oroar de sig för vilka konsekvenser deras protesterande och uttalanden i medierna kan få.¹²⁹ Att kvinnorna gestaltas som offer är något Lida och Antcil Avoine såg i sin studie av arabiska kvinnor i publikationerna Arab News och Iraqi News.¹³⁰ Även i artikel 98 beskrivs kvinnorna som rädda. Journalisten Dorsa Jabbari resonerar utifrån sina upplevelser och återberättar vad anonyma demonstrerande kvinnor berättat för henne. Hon beskriver hur kvinnorna i Iran inte är lika rädda som de tidigare varit. Det finns därmed fortfarande en rädsla, trots att kvinnorna enligt Jabbari "have gone through it all".¹³¹

I artikel 19 står det: "Khamenei's niece, a well known rights activist, calls on foreign governments to cut ties with Tehran."¹³² Khameneis systerdotter beskrivs här som en välkänd människorättsaktivist men nämns inte med namn. Det hon sagt tillskrivs hon istället i egenskap av att vara Ayatollah Khameneis systerdotter. Detta liknar vad Zoch och VanSlyke Turk beskrev, nämligen hur kvinnors avsaknad av makt i medierna avspeglar deras maktlöshet i samhället. Då information nästan uteslutande skapas och kontrolleras av män i någon form av officiell position ges uppmärksamhet speciellt till vad män säger och gör.¹³³ I det här fallet innebär det att Khameneis systerdotter presenteras som en välkänd människorättsaktivist, men ändå identifieras som just Khameneis kvinnliga släkting.

I flera av de analyserade artiklarna framställs kvinnorna könsstereotyp. Som tidigare nämnt identifieras de som mammor, äkta makar och döttrar, men också som rädda offer. Stereotypa svaga egenskaper associerade med kvinnor är enligt Hirdman känslomhet och svaghet, medan mannen blir en motpart till de negativa egenskaperna.¹³⁴

Källan medier väljer att använda är en av de viktigaste aspekterna av gestaltning. Valet avgör vem som får sin ståndpunkt publicerad i nyheterna och förmedlar till läsaren vem som har

¹²⁸ Hirdman 1988, s. 52ff

¹²⁹ Bilaga 5: artikel 47, 97

¹³⁰ Lida & Antcil Avione, s. 42f

¹³¹ Bilaga 5: artikel 98

¹³² Bilaga 5: artikel 19

¹³³ Zoch & VanSlyke Turk, s. 771

¹³⁴ Hirdman 2001, s. 48

information viktig nog att citera i en nyhet.¹³⁵ Det innebär att mediernas skildring av kvinnor och demonstranter påverkar publikens, och därmed allmänhetens, uppfattning av grupperna. De som har social kontroll, exempelvis lagstiftare, religiösa ledare och medier, kan upprätthålla värderingar som bevarar det rådande läget då de får genomslag för sina gestaltningar.¹³⁶

6.2.3 Tema 3: Religionen

I det tredje temat har vi analyserat hur demonstranterna gestaltas i relation till religionen. Att Iran är en teokrati och att lagarna demonstranterna bryter mot bland annat har religiös grund gör religionen till en central del av protesterna. Trots att det inte rör sig specifikt om kvinnor eller demonstranter som nyhetskällor är temat av särskild mening i materialet och har därför betydelse för den kvalitativa analysen.

Demonstrationerna sker inte nödvändigtvis mot Islam. Att demonstranterna vill se bättre rättigheter för kvinnor innebär alltså inte att de nödvändigtvis är icke-religiösa eller inte är muslimer.

Ayatollah Ali Khamenei har förklarat att det inte är tillåtet att ta av sig slöjan varken politiskt eller enligt islam.¹³⁷ Ayatollah Naser Makarem Shirazi och Ayatollah Hossein Noori Hamedani sa att iranier, särskilt unga, har rätt att protestera och att regeringen måste lyssna på dem. Samtidigt påpekar de att religiösa läror inte får brytas mot under protesterna.¹³⁸ Då flera av demonstranterna tar av sig det religiösa plagget slöjan är detta ett sätt som demonstranterna kan sägas bryta mot religiösa läror. Därmed använder ayatollorna religionen för att motivera varför alla eller några av demonstrationerna inte är tillåtna. De tre manliga ayatollorna berättar vad som är tillåtet och inte för kvinnor att göra, både utefter lagen och religionen. Det kan relateras till det Hirdman beskriver om dikotomi och hierarki. Hirdman menar att i genussystemet ska manligt och kvinnligt inte blandas, vilket i sin tur legitimerar den manliga normen och att kvinnor är underordnade män.¹³⁹

I ett uttalande av Narges Mohammadi beskrev hon slöj-tvånget som: “a means of control and repression imposed on society and on which the continuation and survival of this

¹³⁵ Zoch och VanSlyke Turk, s. 762

¹³⁶ Armstrong & Boyle. s. 156

¹³⁷ Bilaga 5: artikel 97

¹³⁸ Bilaga 5: artikel 133

¹³⁹ Hirdman 1988, s. 52

authoritarian religious regime depends.”¹⁴⁰ Iran är enligt Mohammadi en auktoritär religiös regim vars överlevnad är beroende av lagen att bära slöja. Mohammadi säger inte att det är något fel på religionen utan att slöjtvånget är ett sätt att kontrollera och förtrycka personer i det iranska samhället. Även Mohammadis uttalande kan relateras till Hirdmans teori om att den manliga normen kontrollerar kvinnor, då lagen är stiftad av män som på så sätt kontrollerar kvinnor.¹⁴¹ Mohammadi blir samtidigt motståndskraftig, vilket Lida och Anctil Avoines såg att vissa “avvikande” kvinnor blev.¹⁴²

6.2.4 Tema 4: Hyllningar

I det fjärde temat blir demonstranterna hyllade och gestaltas i vissa fall som hjältar. Det är både att demonstranter och aktivister hyllar varandra och att makthavare uppmuntrar dem.

Borgmästaren i Paris, Anne Hidalgo, meddelade att en trädgård i Paris nu var döpt efter Amini. Hidalgo kallade Amini en “motståndshjälte” och sa att Paris nu ärar hennes minne och kamp, och att de gör detsamma för de kvinnor som kämpar för sin frihet i Iran.¹⁴³ I Hidalgos uttalanden syns en hyllning då hon ärar Amini och de kvinnor som kämpar för frihet i Iran och på andra platsen i världen.

Nazanin Zaghari-Ratcliffe hyllar i en video namn på personer - som journalister och aktivister - som fängslat eller dödat i protesterna:

As the British-Iranian ran a pair of scissors through her hair, she said: “For Mahsa, for Pooya, for Mustafa, for Niloufar, for Sepideh, for Narges, for Maryam, for Morad, for Siamak, ... for Parisa, for my mother, for my daughter, Gisa, for Zahra, for Kasra, for fear of solitary confinement, for fears that are greater than truth, for the women of my land, for freedom, for Justice.”¹⁴⁴

Zaghari-Ratcliffe hyllar personerna som nämns i klippet men nämner också mer allmänt att detta är något hon gör för kvinnorna i sitt land. Zaghari-Ratcliffe identifierar och utmålar därmed kvinnorna som goda förebilder. Artikel 88 handlar om Kosar Khoshnoudikia som förlorat synen på ett öga då hon deltog i protesterna. I artikeln är det hon som blir hjälten då hon berättar att det

¹⁴⁰ Bilaga 5: artikel 175

¹⁴¹ Hirdman 1988, s. 52

¹⁴² Lida & Anctil Avoine, s. 41

¹⁴³ Bilaga 5: artikel 118

¹⁴⁴ Bilaga 5: artikel 25

skedde: “for a purpose. I have never felt sad for myself and for what happened.”¹⁴⁵ Det finns en större mening i vad som drabbat henne, hon framstår genom sin härdighet som en stark och solidarisk hjälte. Borgmästare Hidalgo, Zaghari-Ratcliffe och Khoshnoudikias uttalande stämmer alla in på Lida och Anctil Avoines resultat om att “avvikande” kvinnor ibland porträtterades som motståndskraftiga och proaktiva i social förändring. Hidalgo hyllar Amini och de kvinnor som för kampen medan Zaghari-Ratcliffe och Khoshnoudikias själva gestaltas som motståndskraftiga. Precis som Lida och Anctil Avoine såg att aktivisten Maryam Bibi porträtterades som en ledare som utmanar sociala normer, gestaltas även Zaghari-Ratcliffe och Khoshnoudikias som starka normbrytare.

Narges Mohammadi har tilldelats Nobels fredspris och sitter fängslad. I artikeln beskrivs hon av flera olika personer, bland annat Henrik Urdal, director of the Peace Research Institute: “She has worked for human rights for everyone in Iran, so this is going to be a huge boost to the human rights defenders centre and one that is putting her work in Iran on the map,”¹⁴⁶ Urdal talar upplyftande om Mohammadis arbete och att hon gör något som får en positiv förändring i sitt samhälle.

Hyllningarna sker även av högt uppsatta makthavare i länder utanför Iran. Frankrikes och USAs presidenter, Emmanuel Macron och Joe Biden, visar båda sitt stöd och hyllar demonstranterna. Biden säger dels att USA kommer att frigöra iranierna men även att iranierna snart kommer att frigöra sig själva.¹⁴⁷ Macron benämner protesterna som en revolution och säger att den iranska regeringens stränga åtgärder mot demonstranterna gör det svårare att komma överens om ett nytt kärnvapenavtal.¹⁴⁸ De båda är kritiska mot den iranska regeringen och deras handlingar. Joe Biden citeras även i artikel 118. Han beskriver Mahsa Amini både som ett offer och som inspirationen till en historisk rörelse som påverkat Iran och människor över hela jorden.¹⁴⁹ Han hyllar tydligt rörelsen då han beskriver vilken skillnad den haft men också genom att använda ordet historisk.

¹⁴⁵ Bilaga 5: artikel 88

¹⁴⁶ Bilaga 5: artikel 182

¹⁴⁷ Bilaga 5: artikel 18

¹⁴⁸ Bilaga 5: artikel 19

¹⁴⁹ Bilaga 5: artikel 118

7. Slutdiskussion

I detta avsnitt besvaras studiens frågeställningar och resultatet diskuteras. Slutligen presenteras funderingar om framtida forskning.

I uppsatsen undersöktes vilka som kom till tals i rapporteringen om protesterna i Iran och hur demonstranterna gestaltades i 199 artiklar från två stora engelskspråkiga arabiska nyhetsmedier: Al Arabiya och Al Jazeera. Frågeställningarna som uppsatsen utgick från var:

- Vilka källor kommer till tals och hur ofta får dessa sin röst hörd i mediebevakningen av de protester som skett i Iran till följd av Mahsa Aminis död?
- Hur gestaltas de kvinnliga demonstranter som kommer till tals i det undersökta materialet?
- Hur gestaltas demonstranterna som grupp i det undersökta materialet?

Vilka källor kommer till tals och hur ofta får dessa sin röst hörd i mediebevakningen av de protester som skett i Iran till följd av Mahsa Aminis död?

Tabell 3

Det totala antal artiklar där de olika personkällorna – demonstranter, observatörer och makthavare – kommer till tals, även uppdelat i kön. Procentandel av alla 199 artiklar presenteras inom parentes.

	Demonstrant	Observatör	Makthavare
Kvinna	12 artiklar (6,0%)	20 artiklar (10,0%)	6 artiklar (3,0%)
Man	5 artiklar (2,5%)	68 artiklar (34,2%)	97 artiklar (48,7%)
Totalt	17 artiklar (8,5%)	88 artiklar (44,2%)	103 artiklar (51,8%)

Vi såg tre typer av personkällor i materialet – demonstranter, observatörer och makthavare – som vi sedan kodade efter antal och kön. I Tabell 3 visade vi att de manliga demonstranterna var den minsta kategorin då de endast kom till tals i fem artiklar. Detta var följt av kvinnliga makthavare som kom till tals i sex artiklar. Kvinnliga demonstranter kom till tals i 12 artiklar och flest var de manliga makthavarna som var med i 97 artiklar, alltså i mer än hälften av de 199 artiklarna. Totalt var 21,8 procent av personkällorna kvinnor och 78,2 procent var män (*Tabell 3*).¹⁵⁰

Resultaten visar att av alla personer som uttalade sig om protesterna som gällde kvinnors rättigheter i Iran kom manliga personkällor till tals nästan fyra gånger mer än de kvinnliga. I sin studie om abortdemonstranter såg Armstrong och Boyle att de flesta källor, både officiella och icke-officiella, oftast var män. Författarna poängterar att då kvinnor inte deltar i medier och får dela kunskap till allmänheten representerar medier kvinnor som underordnade och förstärker de normer som finns om att män är överlägsna.¹⁵¹ Eftersom de makthavare som kommer till tals i vår undersökning främst är män är de här artiklarna också med och förstärker normer om mäns överlägsenhet. I studien *Women Making News* såg Zoch och VanSlyke Turk att sju av tio källor var män och att manliga intervjupersoner fick längre citat. De såg även att information i medier nästan bara skapades och kontrollerades av män i någon form av officiell position, något som får mottagarna att tro att kvinnor inte har makt och inte har information som är värdefull för offentligheten.¹⁵² Att kvinnor är underordnade i Iran ligger till grund för de demonstrationer som artiklarna handlar om och är därmed något som förekommer i texterna. Utifrån journalisternas val av intervjupersoner och källor, samt avsaknaden av kvinnliga röster, reproduceras däremot mönstret av kvinnornas underordning och maktlöshet också i medierna.

¹⁵⁰ Bilaga 3

¹⁵¹ Armstrong & Boyle, 168ff

¹⁵² Zoch & VanSlyke Turk, s. 771

Hur gestaltas de kvinnliga demonstranter som kommer till tals i det undersökta materialet?

Under studiens kvantitativa analys har vi sett ett mönster som tyder på att det oftast är kvinnor som representerar protesterna och dess deltagare.¹⁵³ Mönstret kan kopplas vidare till den kvalitativa analysen där det även blir tydligt att kvinnliga demonstranter ofta talar om protesterna och andra demonstranter på mer positiva sätt än vad makthavare gör. Utöver detta visar den kvantitativa delen att manliga källor framkommer allra oftast som makthavare¹⁵⁴ och att deras uttalanden om protesterna och demonstranterna oftare är mer negativa än positiva.

Vi fann att demonstranterna gestaltas som solidariska och som en del av en gemenskap. De förde tillsammans en kamp mot makthavarna för bättre rättigheter för varandra. Genom kampen uppkom därmed en dikotomi, eller ett "vi och dem" mellan de kvinnliga demonstranterna och de iranska makthavarna. Vissa kvinnliga demonstranter och aktivister hyllade dessutom varandra.

De kvinnliga demonstranterna gestaltades även stereotypt. Det framkom att de var offer, rädda, mammor, döttrar och fruar. Artiklarna handlade på olika sätt om protesterna och om de gestaltade kvinnornas aktivism och trots det presenterades kvinnorna som mammor och fruar. Då detta hände kvinnorna, och inte männen i artiklarna, syns här en genushierarki.¹⁵⁵ Flera av kvinnorna gestaltades samtidigt som motståndskraftiga och proaktiva i social förändring, liknande vad Lida och Anctil Avoine såg i sin undersökning av artiklar i Al Jazeera.¹⁵⁶ I vår studie syns därmed en motstridande gestaltning av kvinnor. De är dels normbrytande, dramatiska och positivt inställda till att gå emot landets lagar, men de tillskrivs också andra roller, som maktlösa offer, mammor och fruar. Narges Mohammadi gestaltas i flera artiklar. Hon är ett exempel på en kvinna som gestaltas som mamma och fru, men också som stark, normbrytande och motståndskraftig.

¹⁵³ Bilaga 3

¹⁵⁴ Bilaga 3

¹⁵⁵ Hirdman 1988, s. 52

¹⁵⁶ Lida & Anctil Avione, s. 42ff

Hur gestaltas demonstranter i uttalanden av makthavare i det undersökta materialet?

Makthavarna beskriver också ett “vi och dem” eller en dikotomi mellan dem och demonstranterna. De hävdar att demonstrationerna drivs av andra länder, Irans “fiender”. Protesterna beskrivs som “upplopp” och många makthavare uttrycker sig hotande mot dem. Tre ayatollar använder dessutom religionen för att betona att demonstranterna gör något som inte är tillåtet.

Som framgår i den kvantitativa undersökningen var den största gruppen personkällor de manliga makthavarna. Enligt Entman kan politiker försöka påverka hur medborgarna uppfattar verkligheten genom att få genomslag för sina gestaltningar i medier.¹⁵⁷ Makthavarna har i de undersökta artiklarna valt att gå ut med viss information i medier och förmedlar via informationen en särskild bild av verkligheten. Enligt Robert Entman påverkar den gestaltning som förmedlas hur mottagarna uppfattar både problemet och verkligheten.¹⁵⁸ Det förekom exempelvis en distinktion mellan att göra något lagligt, som till exempel att demonstrera, och de brottsliga upplopp makthavarna menade pågick. I de undersökta medierna får därmed de manliga makthavarna i Iran kontroll över protesternas frågor, trots att de specifikt handlar om kvinnors kroppar och rättigheter. De förminskar ämnet och framställer demonstrationerna som olagliga och ett hot mot landets säkerhet. Eftersom att de ges stort utrymme i media förstärks samhällseliga normer om att män är överlägsna och att det män säger är viktigt att lyssna på.

Att makthavare gavs så stort utrymme i medierna överensstämmer med teorin om “primary” och “secondary definers” samt “the hierarchy of credibility”. Då “primary definers” får större utrymme i medier på grund av sin status leder det till en partisk och ensidig gestaltning av händelser och människor i medierna.¹⁵⁹ Det innebär återigen att medierna ger de manliga makthavarna ett större inflytande och makt över publiken. Vi såg däremot inte vad Schulenberg & Chenier såg i sin undersökning, nämligen att “primary” och “secondary definers” bytte plats efter ett tag.¹⁶⁰

Det fjärde temat vi identifierade handlade om att demonstranterna hyllades. Detta gjorde de av makthavarna utanför Iran, som exempelvis borgmästaren i Paris, samt USAs och

¹⁵⁷ Entman, s. 55ff

¹⁵⁸ Shehata 2012. s. 327

¹⁵⁹ Schulenberg & Chenier s. 267

¹⁶⁰ Schulenberg & Chenier s. 272

Frankrikes respektive presidenter. I detta temat framkom en positiv gestaltning i samband med att makthavare talade om demonstranterna.

Genom att tillämpa en kombination av kvantitativa och kvalitativa metoder kan vi dra slutsatsen att det finns en brist på kvinnliga demonstranter som personkällor i mediers rapportering av protester om kvinnors rättigheter. Manliga makthavare är de personkällor som oftast kommer till tals, vilket innebär att de kan konstruera en särskild bild av demonstranterna genom de gestaltningar som publiceras i medierna. Problemet med bristen på berörda nyhetskällor är därmed att publiken får en ensidig framställning av både händelser och personer.

7.1 Avslutande reflektion

En aspekt som vi inte har diskuterat i studiens analys är att det finns vissa möjliga anledningar bakom bristen på specifika källor i materialet. Exempelvis har läget i Iran inneburit svårigheter för journalister att ta sig in och ut ur landet och därmed få tillgång till flera intervjupersoner. Ett flertal journalister har dessutom gripits till följd av deras nyhetsrapportering om protesterna,¹⁶¹ och vissa sitter fängslade än idag. Även aktivister och demonstranter, oavsett kön, som har gripits under demonstrationerna försvårar möjligheten för nyhetsmedier att få tillgång till vittnesmål och citat av personkällor som kan anses vara väsentliga för journalistikens tillförlitlighet och neutralitet.¹⁶²

I början av arbetet planerade vi att genomföra en kvalitativ diskursanalys eller en renodlad gestaltningsanalys. Vi valde dock att göra en flermetodsstudie med en kvalitativ tematisk analys då vi anser att denna metod var mer relevant för våra frågeställningar och kunde resultera i en bredare överblick över en större mängd material. Genom flermetodsstudien och den tematiska analysen har vi dessutom kommit djupare in på en del av materialet.

7.2 Framtida forskning

En möjlig framtida studie som vi ser går att genomföra är att se närmare på valet av bilder och undersöka vad valen har för betydelse. I den här studien räknade vi hur många bilder det var på demonstranter och jämförde med hur ofta de faktiskt kom till tals. Det fanns dock inte utrymme

¹⁶¹ Amnesty International, "Iran 2022"

¹⁶² Mousanejad s. 162 & 172

för att göra en djupare analys av vilka andra mönster som finns i bilderna eller vad mer de förmedlar.

Ytterligare en uppföljande studie är att undersöka ifall valet av intervjupersoner skiljer sig åt i artiklar skrivna av manliga eller kvinnliga journalister, redaktioner i andra länder och publikationer på andra språk genom att exempelvis jämföra de arabiska och engelska webbsidorna på Al Arabiya eller Al Jazeera.

På grund av begränsningar i tid och gällande uppsatsens omfång har ett relativt litet material analyserats. En möjlig uppföljande studie är därför att använda uppsatsens metod på ett mycket större material.

8. Källförteckning

Detta avsnitt innehåller en förteckning av all litteratur som vi har använt och hänvisat till genom uppsatsen.

Al Arabiya. "About Al Arabiya English". Åtkomstdatum 03 januari 2024.

<https://english.alarabiya.net/tools/about>.

Al Jazeera. "About Us". Åtkomstdatum 02 november 2023.

<https://www.aljazeera.com/about-us>.

Amnesty International. "Iran 2022". Åtkomstdatum 07 januari 2024.

<https://www.amnesty.org/en/location/middle-east-and-north-africa/iran/report-iran/>.

Amnesty International. "Qatar 2022". Åtkomstdatum 03 januari 2024.

<https://www.amnesty.org/en/location/middle-east-and-north-africa/qatar/report-qatar/>.

Armstrong, Cory L., och Michael P. Boyle. "Views from the Margins: News Coverage of Women in Abortion Protests, 1960–2006". *Mass Communication and Society* 14, nr 2 (28 februari 2011): 153–77.

Baghernia, Niloofar och Elham Hesam Mahmoodinejad. "Al-Alam Versus Al-Arabiya: Iran and Saudi Arabia's Media Propaganda Tools". *Asian Politics & Policy* 10, nr 2 (april 2018): 388–91.

Boréus, Kristina, och Sebastian Kohl. "Innehållsanalys". I *Textens mening och makt*, redigerad av Kristina Boréus och Göran Bergström, 4:1., 49–92. Lund: Studentlitteratur, 2018.

Braun, Virginia, och Victoria Clarke. "Using Thematic Analysis in Psychology". *Qualitative Research in Psychology* 3, nr 2 (januari 2006): 77–101.

Bryman, Alan. *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3:e uppl. Stockholm: Liber AB, 2018.

Dagens Nyheter. ”Detta har hänt: Protesterna i Iran”. 24 september 2022. Åtkomstdatum 13 oktober 2023. <https://www.dn.se/varlden/detta-har-hant-protesterna-i-iran/>.

Denscombe, Martyn. *Forskningshandboken: För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 4:e uppl. Lund: Studentlitteratur, 2018.

Djurfeldt, Göran, Rolf Larsson, och Ola Stjärnhagen. *Statistisk verktyglåda: samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*. 3:e uppl. Lund: Studentlitteratur, 2018.

Ekman, Mattias. ”Journalistiken och nyhetskällorna”. I *Handbok i journalistikforskning*, redigerad av Jesper Strömbäck och Michael Karlsson, 2:a uppl., 157–67. Lund: Studentlitteratur, 2019.

Entman, Robert M. ”Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm”. *Journal of Communication* 43, nr 4 (01 december 1993): 51–58.

Fejes, Andreas och Robert Thornberg. ”Kvalitativ forskning och kvalitativ analys”. I *Handbok i kvalitativ analys*, redigerad av Andreas Fejes och Robert Thornberg. Stockholm: Liber AB, 2009.

Global Media Monitoring Project. ”Who Makes the News?”, 2020. Åtkomstdatum 30 november 2023.
https://whomakesthenews.org/wp-content/uploads/2021/07/GMMP2020.ENG_FINAL_20210713.pdf.

Hall, Stuart, Chas Critcher, Tony Jefferson, John Clarke, och Brian Roberts. *Policing the Crisis: Mugging, the State, and Law and Order*. London and Basingstoke: The Macmillan Press LTD, 1978.

- Hirdman, Yvonne. *Genus: om det stabilas föränderliga former*. Malmö: Liber, 2001.
- Hirdman, Yvonne. ”Genussystemet : reflexioner kring kvinnors sociala underordning”. *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, nr 3 (1988): 49–63.
- Human Rights Watch. ”Qatar”. Åtkomstdatum 03 januari 2024.
<https://www.hrw.org/middle-east/north-africa/qatar>.
- Lida, Ahmad, och Priscyll Anctil Avoine. ”“Deviant” women in English Arab Media: comparing representation in Iraq, Saudi Arabia and Qatar”. *Reflexión Política* 18, nr 36 (2016): 34–48.
- Maguire, Moira, och Brid Delahunt. ”Doing a Thematic Analysis: A Practical, Step-by-Step Guide for Learning and Teaching Scholars.” 8, nr 3 (2017).
- Mellor, Noha, Khalil Rinnawi, Nabil Dajani, och Muhammad I. Ayish. *Arab Media : Globalization and Emerging Media Industries*. Newark: Polity Press, 2011.
- Mousanejad, Maliheh. ”Women’s Status in the Process of Socio-Political Development in Iran.” I *Social Change in the Gulf Region*, redigerad av Md Mizanur Rahman och Amr Al-Azm. Gulf Studies. Singapore: Springer, 2023.
- Najjar, Orayb Aref. ”Al-Arabiya”. *Brittanica*, 03 oktober 2023. Åtkomstdatum 29 november 2023. <https://www.britannica.com/topic/Al-Arabiya>.
- Nord, Lars, och Jesper Strömbäck. ”Demokrati, medier och journalistik”. I *Medierna och demokratin*, redigerad av Lars Nord och Jesper Strömbäck, 2:a uppl., 9–46. Lund: Studentlitteratur, 2012.
- Schulenberg, Jennifer L., och Allison Chenier. ”International Protest Events and the Hierarchy of Credibility: Media Frames Defining the Police and Protestors as Social

Problems”. *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice* 56, nr 3 (april 2014): 261–94.

Shehata, Adam. ”Journalistikens dagordningar och gestaltningar”. I *Handbok i journalistikforskning*, redigerad av Jesper Strömbäck och Michael Karlsson, 2:a uppl., 337–48. Lund: Studentlitteratur, 2019

Shehata, Adam. ”Medierna och makten över publiken”. I *Medierna och demokratin*, redigerad av Lars Nord och Jesper Strömbäck, 2:a uppl., 317–44. Lund: Studentlitteratur, 2012.

Strömbäck, Jesper. *Makt, medier och samhälle: en introduktion till politisk kommunikation*. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur, 2014.

Vetenskapsrådet. ”Etik i forskningen och god forskningssed”, 12 december 2023.

Åtkomstdatum 05 januari 2024. <https://www.vr.se/uppdrag/etik/etik-i-forskningen.html>.

Zoch, Lynn M., och Judy VanSlyke Turk. ”WOMEN MAKING NEWS: GENDER AS A VARIABLE IN SOURCE SELECTION AND USE”. *Journalism & Mass Communication Quarterly* 75, nr 4 (1998)

9. Bilagor

I detta avsnitt presenteras alla tabeller, figurer och diagram som har skapats under studiens gång. Avsnittet innehåller även rubrikerna och publiceringsdatumen för varje enskild nyhetsartikel som har inkluderats i materialet.

Bilaga 1

Kodningsmanual

Nyhetskanal	Bild	Demonstrant	Observatör	Makthavare
1 = Al Arabiya	0 = Ingen bild	0 = Ingen demonstrant	0 = Ingen observatör	0 = Ingen makthavare
2 = Al Jazeera	1 = Bild på demonstrant	1 = 1 kvinnlig demonstrant	1 = 1 kvinnlig observatör	1 = 1 kvinnlig makthavare
	2 = Bild på annat motiv	2 = 2 kvinnliga demonstranter	2 = 2 kvinnliga observatörer	2 = 2 kvinnliga makthavare
	3 = Bild på både demonstrant & annat motiv	3 = 3+ kvinnliga demonstranter	3 = 3+ kvinnliga observatörer	3 = 3+ kvinnliga makthavare
		4 = 1 manlig demonstrant	4 = 1 manlig observatör	4 = 1 manlig makthavare
		5 = 2 manliga demonstranter	5 = 2 manliga observatörer	5 = 2 manliga makthavare
		6 = 3+ manliga demonstranter	6 = 3+ manliga observatörer	6 = 3+ manliga makthavare
		7 = 1 kvinnlig demonstrant & 1 manlig demonstrant	7 = 1 kvinnlig observatör & 1 manlig observatör	7 = 1 kvinnlig makthavare & 1 manlig makthavare
		8 = Flera kvinnliga demonstranter & 1	8 = Flera kvinnliga observatörer & 1	8 = Flera kvinnliga makthavare & 1

		manlig demonstrant	manlig observatör	manlig makthavare
		9 = Flera kvinnliga demonstranter & flera manliga demonstranter	9 = Flera kvinnliga observatörer & flera manliga observatörer	9 = Flera kvinnliga makthavare & flera manliga makthavare
		10 = Flera manliga demonstranter & 1 kvinnlig demonstrant	10 = Flera manliga observatörer & 1 kvinnlig observatör	10 = Flera manliga makthavare & 1 kvinnlig makthavare

Bilaga 2

Omkodning av variabler i SPSS

a) Omkodning av variabeln *Bild* till *Bild2*

0 → 0

1 → 1

2 → 0

3 → 1

Kod	Kategori
0	Ingen bild på demonstrant
1	Bild på demonstrant

b) Omkodning av variabeln *Demonstrant* till *Demonstrant2*

0 → 0

1-3 → 1

4-6 → 2

7-10 → 3

Kod	Kategori
0	Inga
1	Kvinna
2	Man
3	Kvinna & man

c) Omkodning av variabeln *Observatör* till *Observatör2*

0 → 0

1-3 → 1

4-6 → 2

7-10 → 3

Kod	Kategori
0	Inga
1	Kvinna
2	Man
3	Kvinna & man

d) Omkodning av variabeln *Makthavare* till *Makthavare2*

0 → 0

1-3 → 1

4-6 → 2

7-10 → 3

Kod	Kategori
0	Inga
1	Kvinna
2	Man
3	Kvinna & man

e) Omkodning av variabeln *Demonstrant* till *Demonstrant totalt*

0 → 0

1-10 → 1

Kod	Kategori
0	Inga
1	En eller flera demonstranter

f) Omkodning av variabeln *Observatör* till *Observatör totalt*

0 → 0

1-10 → 1

Kod	Kategori
0	Inga
1	En eller flera observatörer

g) Omkodning av variabeln *Makthavare* till *Makthavare totalt*

0 → 0

1-10 → 1

Kod	Kategori
0	Inga
1	En eller flera makthavare

h) Omkodning av variabeln *Demonstrant* till *Kvinnliga demonstranter*

0 → 0

1-3 → 1

4-6 → 0

7-10 → 1

Kod	Kategori
0	Inga
1	En eller flera kvinnliga demonstranter

i) Omkodning av variabeln *Observatör* till *Kvinnliga observatörer*

0 → 0

1-3 → 1

4-6 → 0

7-10 → 1

Kod	Kategori
0	Inga
1	En eller flera kvinnliga observatörer

j) Omkodning av variabeln *Makthavare* till *Kvinnlig makthavare*

0 → 0

1-3 → 1

4-6 → 0

7-10 → 1

Kod	Kategori
0	Inga
1	En eller flera kvinnliga makthavare

k) Omkodning av variabeln *Demonstrant* till *Manlig demonstrant*

0-3 → 0

4-10 → 1

Kod	Kategori
0	Inga
1	En eller flera manliga demonstranter

l) Omkodning av variabeln *Observatör* till *Manlig observatör*

0-3 → 0

4-10 → 1

Kod	Kategori
0	Inga
1	En eller flera manliga observatörer

m) Omkodning av variabeln *Makthavare* till *Manlig makthavare*

0-3 → 0

4-10 → 1

Kod	Kategori
0	Inga
1	En eller flera manliga makthavare

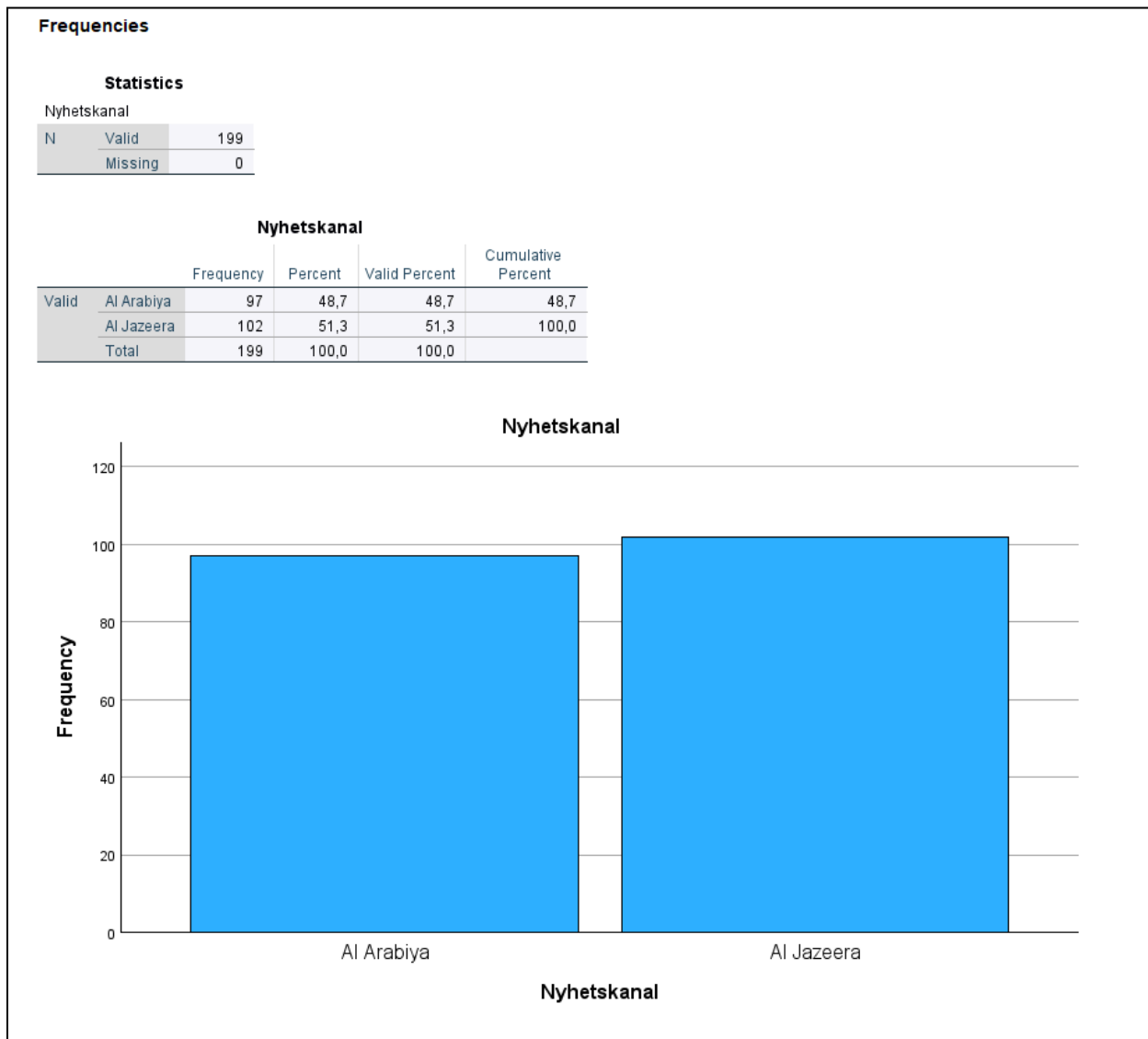
Bilaga 3

Tabeller och diagram från SPSS

a) Beskrivande statistik

Descriptives					
Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Nyhetskanal	199	1	2	1,51	,501
Bild	189	1	3	1,46	,569
Demonstrant	17	1	10	2,71	2,801
Observatör	88	1	10	4,62	2,675
Makthavare	103	1	10	4,89	1,760
Valid N (listwise)	4				

b) Frekvenstabell (Nyhetskanal)

c) Frekvenstabell (Bild)

Frequencies

Statistics

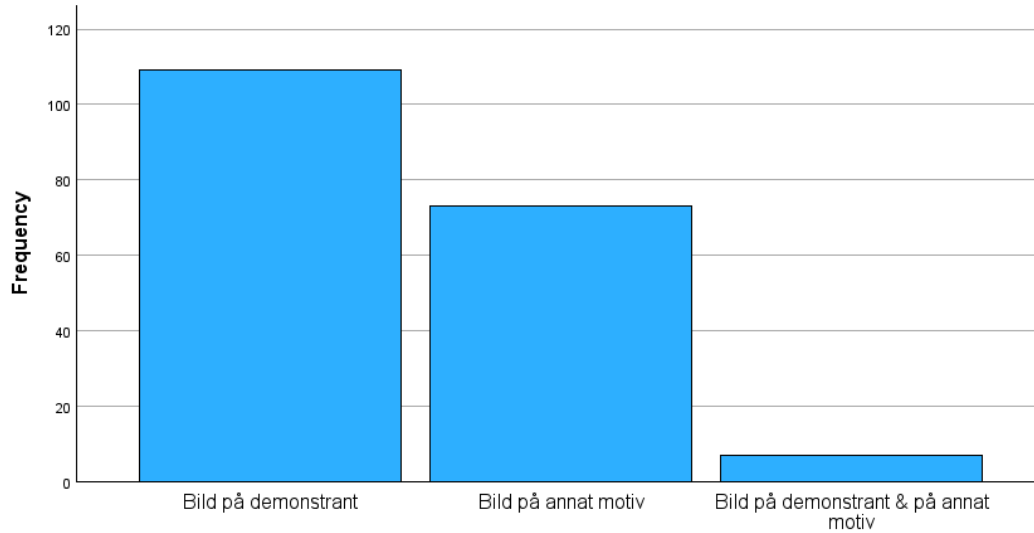
Bild

N	Valid	189
	Missing	10

Bild

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Bild på demonstrant	109	54,8	57,7	57,7
	Bild på annat motiv	73	36,7	38,6	96,3
	Bild på demonstrant & på annat motiv	7	3,5	3,7	100,0
	Total	189	95,0	100,0	
Missing	Ingen bild	10	5,0		
Total		199	100,0		

Bild

Bild

d) Frekvenstabell (Demonstrant)

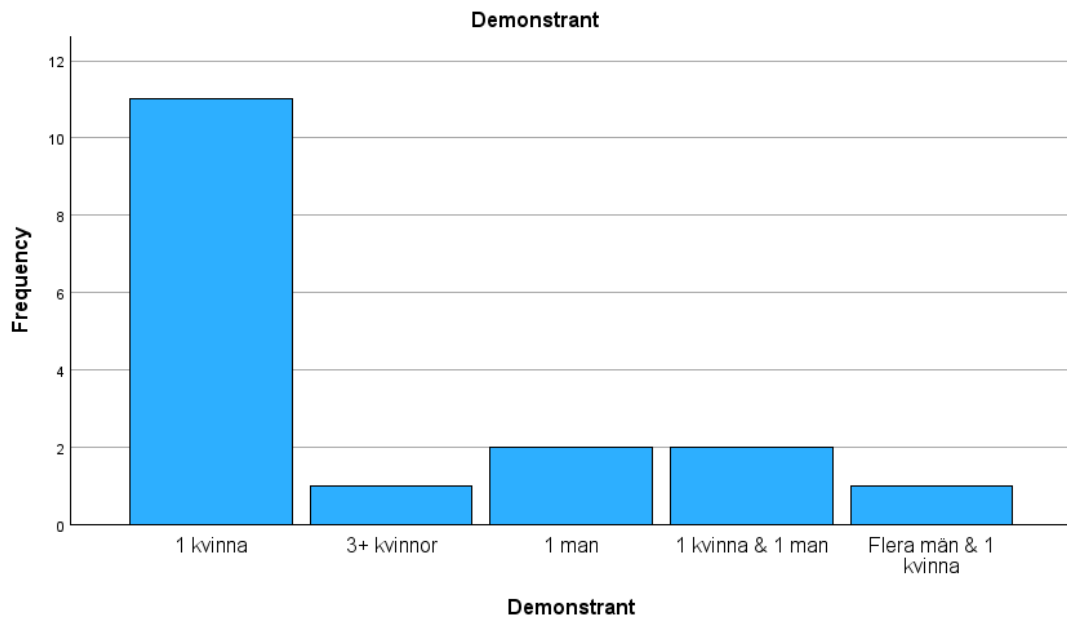
Frequencies

Statistics

Demonstrant

N	Valid	17
	Missing	182

		Demonstrant			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 kvinna	11	5,5	64,7	64,7
	3+ kvinnor	1	,5	5,9	70,6
	1 man	2	1,0	11,8	82,4
	1 kvinna & 1 man	2	1,0	11,8	94,1
	Flera män & 1 kvinna	1	,5	5,9	100,0
	Total	17	8,5	100,0	
Missing	Inga	182	91,5		
Total		199	100,0		

e) Frekvenstabell (Observatör)

Frequencies

Statistics

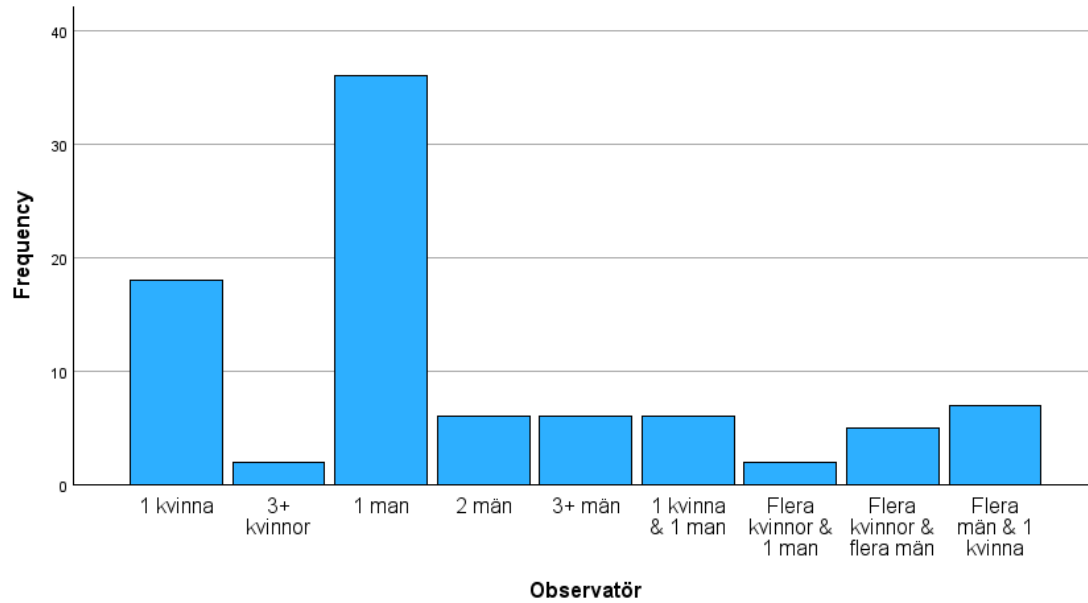
Observatör

N	Valid	88
	Missing	111

Observatör

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 kvinna	18	9,0	20,5	20,5
	3+ kvinnor	2	1,0	2,3	22,7
	1 man	36	18,1	40,9	63,6
	2 män	6	3,0	6,8	70,5
	3+ män	6	3,0	6,8	77,3
	1 kvinna & 1 man	6	3,0	6,8	84,1
	Flera kvinnor & 1 man	2	1,0	2,3	86,4
	Flera kvinnor & flera män	5	2,5	5,7	92,0
	Flera män & 1 kvinna	7	3,5	8,0	100,0
	Total		88	44,2	100,0
Missing	Inga	111	55,8		
Total		199	100,0		

Observatör

f) Frekvenstabell (Makthavare)

Frequencies

Statistics

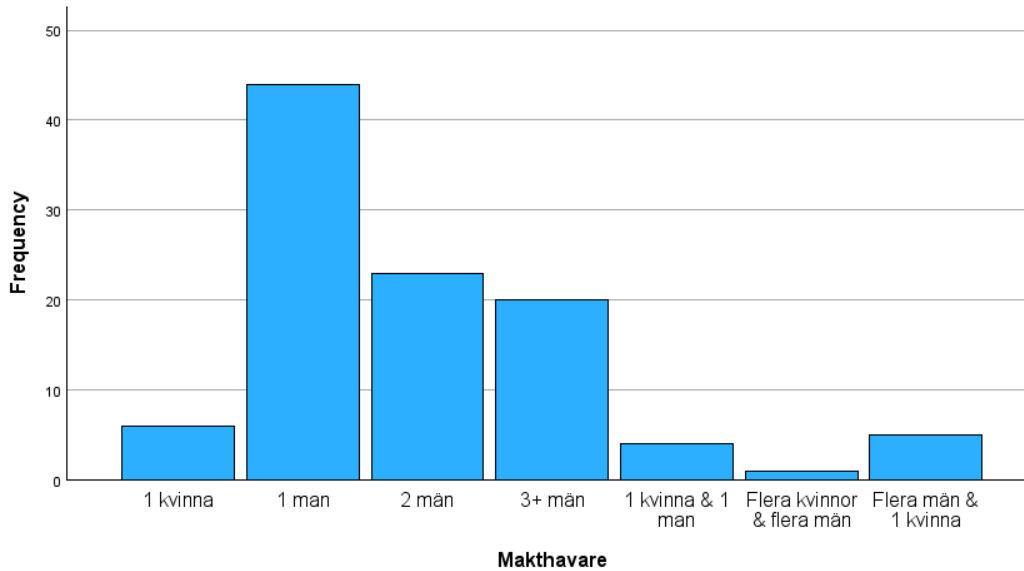
Makthavare

N	Valid	103
	Missing	96

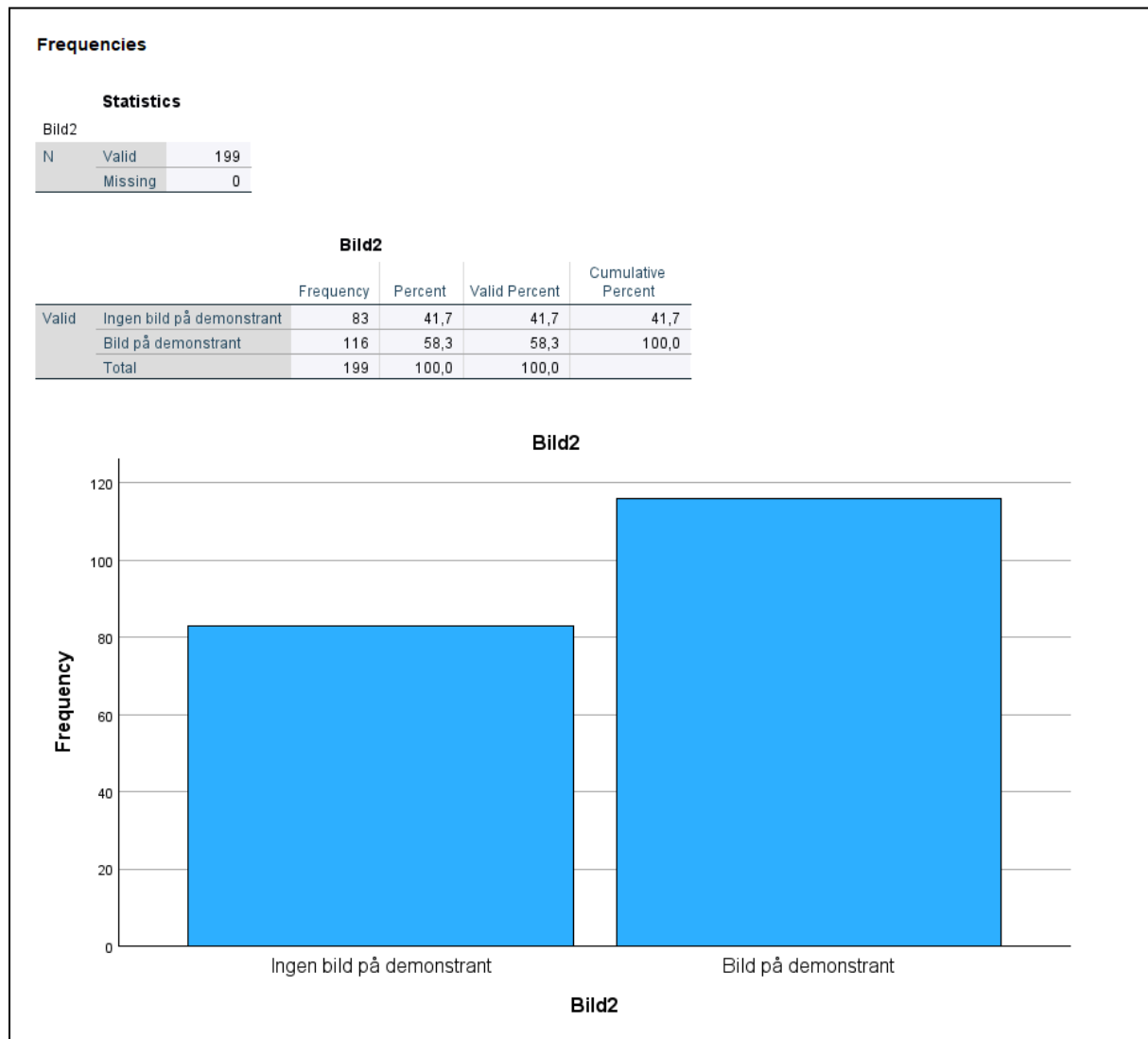
Makthavare

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 kvinna	6	3,0	5,8	5,8
	1 man	44	22,1	42,7	48,5
	2 män	23	11,6	22,3	70,9
	3+ män	20	10,1	19,4	90,3
	1 kvinna & 1 man	4	2,0	3,9	94,2
	Flera kvinnor & flera män	1	,5	1,0	95,1
	Flera män & 1 kvinna	5	2,5	4,9	100,0
	Total	103	51,8	100,0	
Missing	Inga	96	48,2		
Total		199	100,0		

Makthavare

g) Frekvenstabell (Bild2: omkodad)

h) Frekvenstabell (Demonstrant2: omkodad)

Frequencies

Statistics

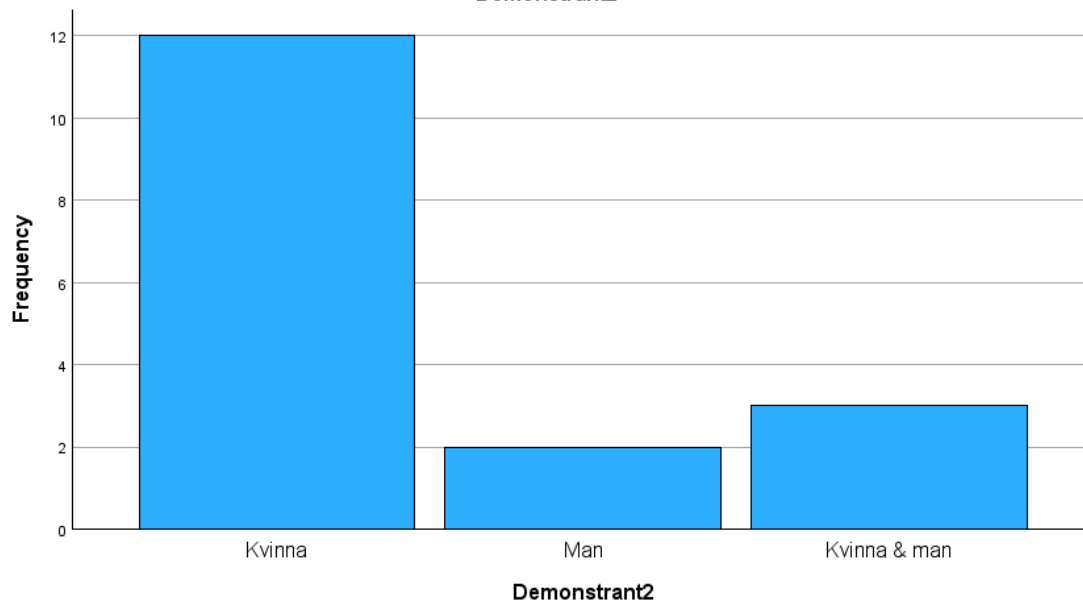
Demonstrant2

N	Valid	17
	Missing	182

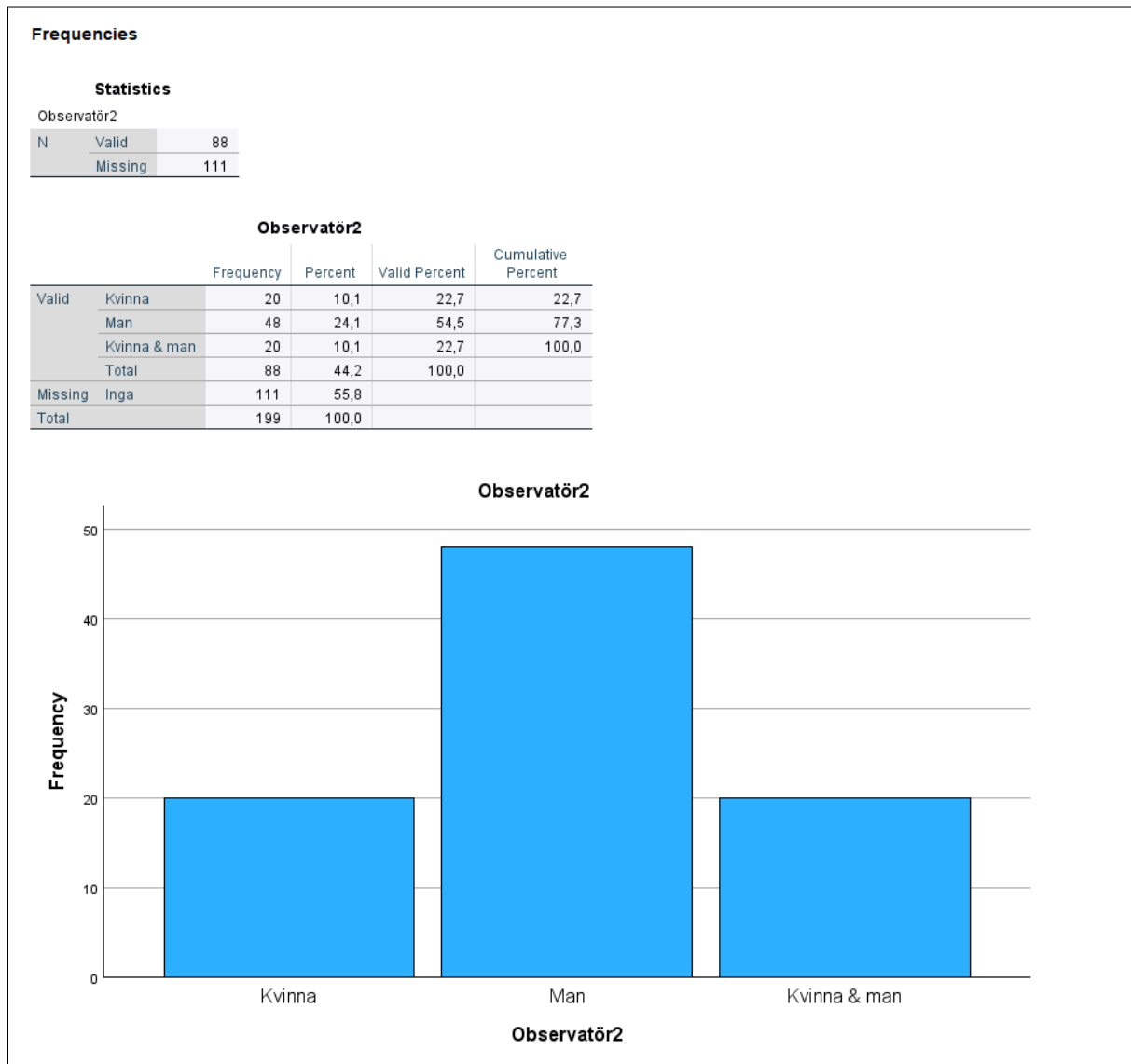
Demonstrant2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kvinna	12	6,0	70,6	70,6
	Man	2	1,0	11,8	82,4
	Kvinna & man	3	1,5	17,6	100,0
	Total	17	8,5	100,0	
Missing	Inga	182	91,5		
Total		199	100,0		

Demonstrant2

i) Frekvenstabell (Observatör2: omkodad)

j) Frekvenstabell (Makthavare2: omkodad)

Frequencies

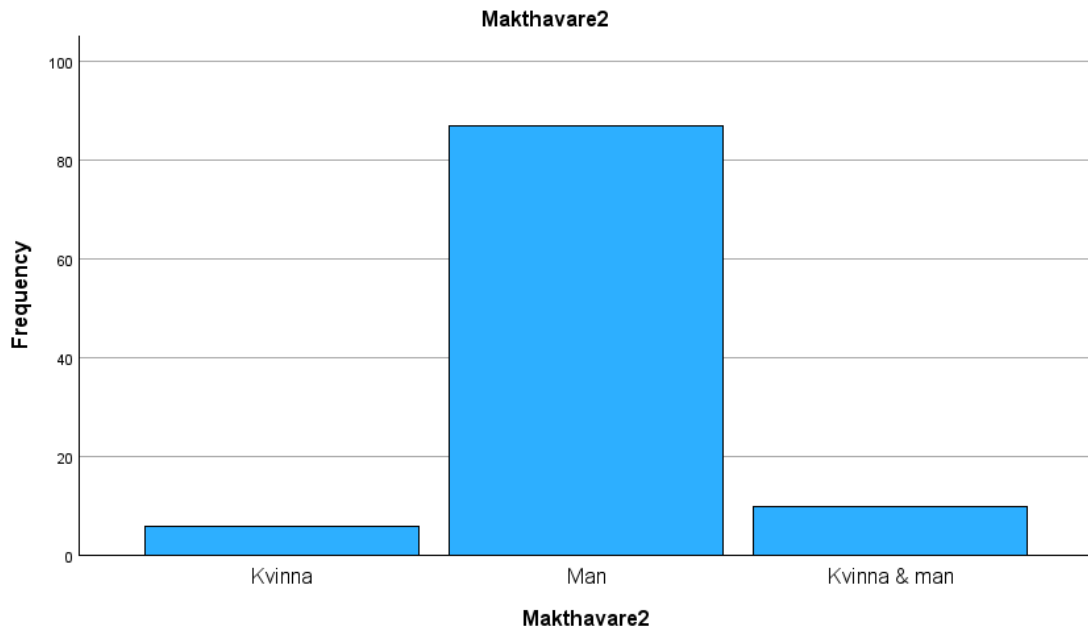
Statistics

Makthavare2

N	Valid	103
	Missing	96

Makthavare2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kvinna	6	3,0	5,8	5,8
	Man	87	43,7	84,5	90,3
	Kvinna & man	10	5,0	9,7	100,0
	Total	103	51,8	100,0	
Missing	Inga	96	48,2		
	Total	199	100,0		

k) Frekvenstabell (Demonstrant total: omkodad)

Frequencies

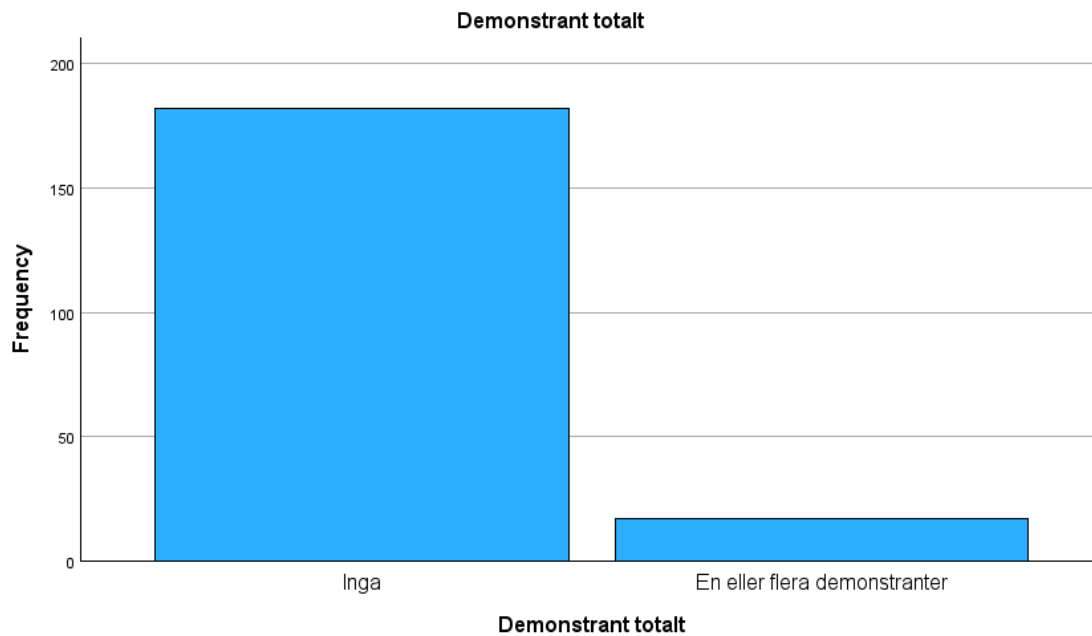
Statistics

Demonstrant totalt

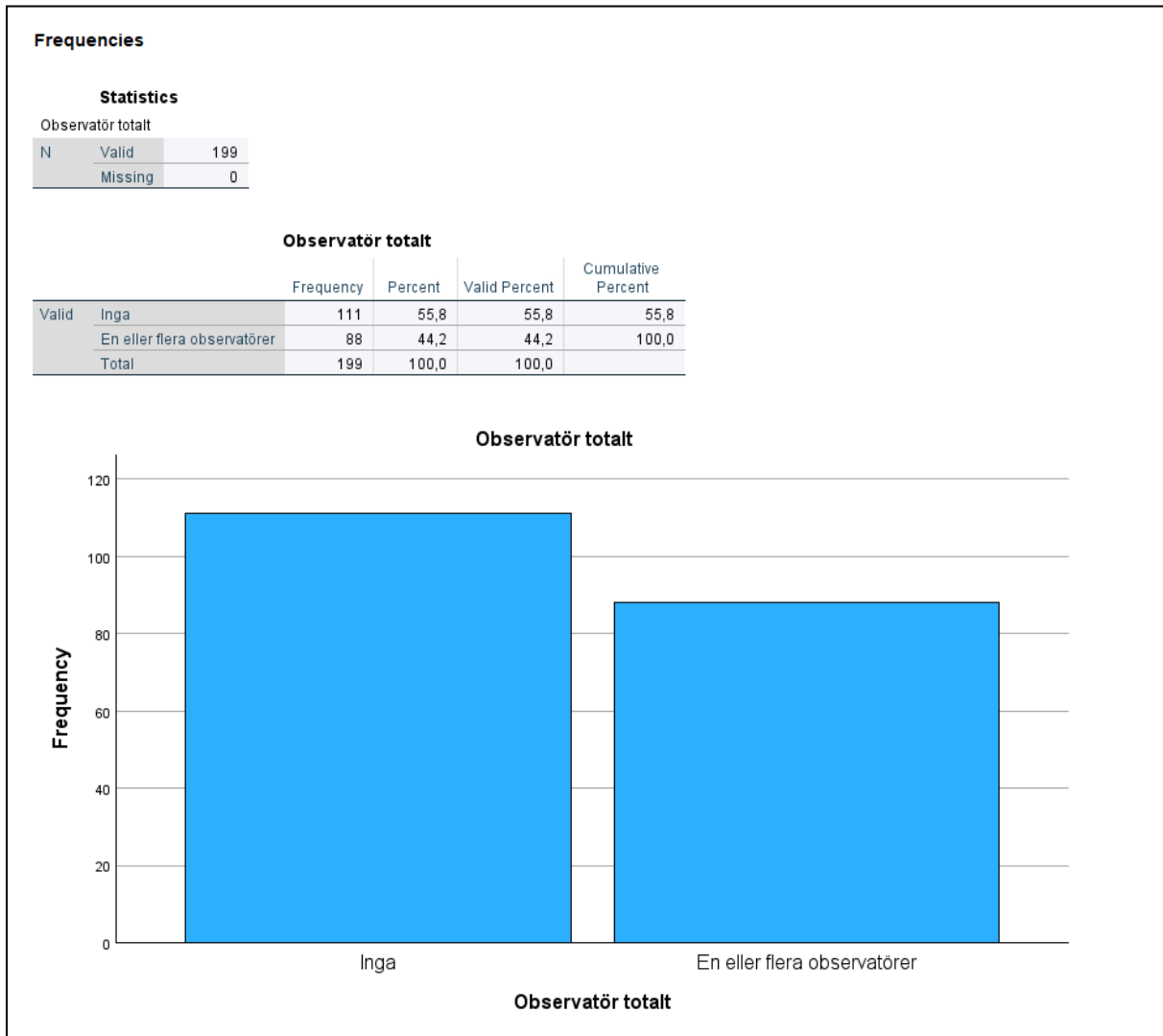
N	Valid	199
	Missing	0

Demonstrant totalt

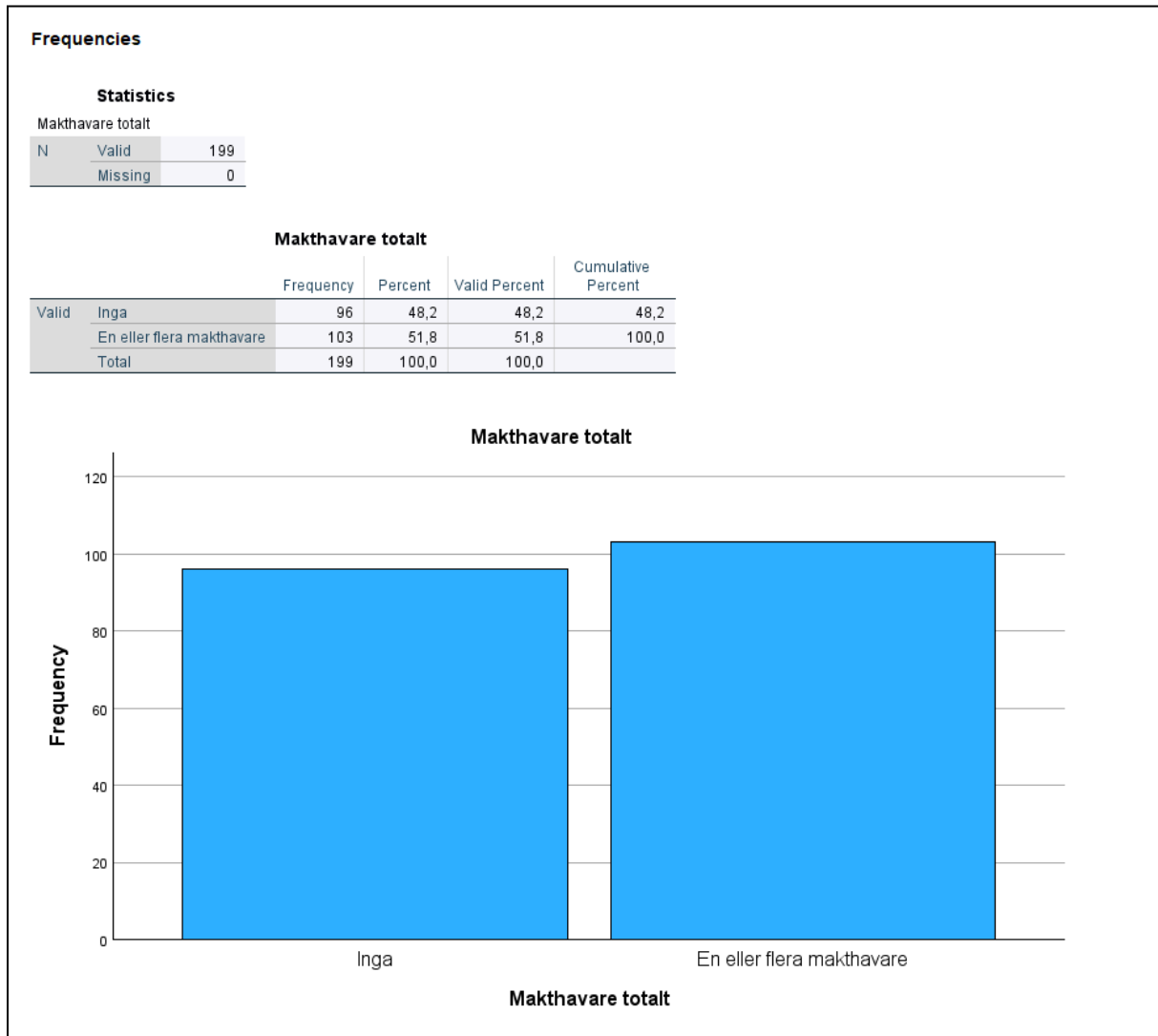
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Inga	182	91,5	91,5	91,5
	En eller flera demonstranter	17	8,5	8,5	100,0
	Total	199	100,0	100,0	

1) Frekvenstabell (Observatör totalt: omkodad)

m) Frekvenstabell (Makthavare totalt: omkodad)

n) Korstabell (Bild2 och Demonstrant totalt)

Crosstabs

Case Processing Summary

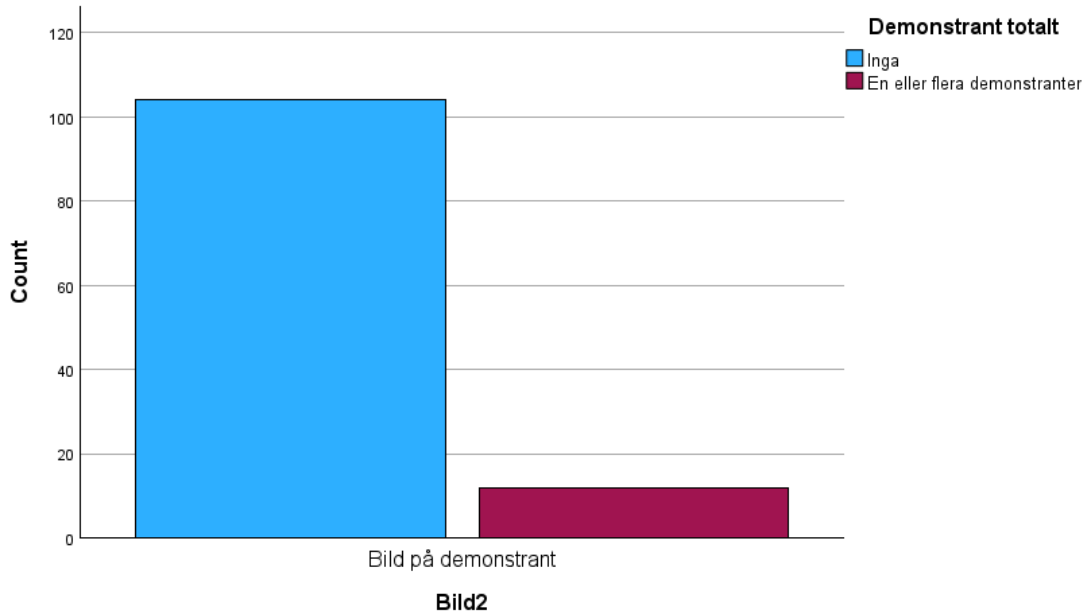
	Valid		Cases Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Bild2 * Demonstrant totalt	116	58,3%	83	41,7%	199	100,0%

Bild2 * Demonstrant totalt Crosstabulation

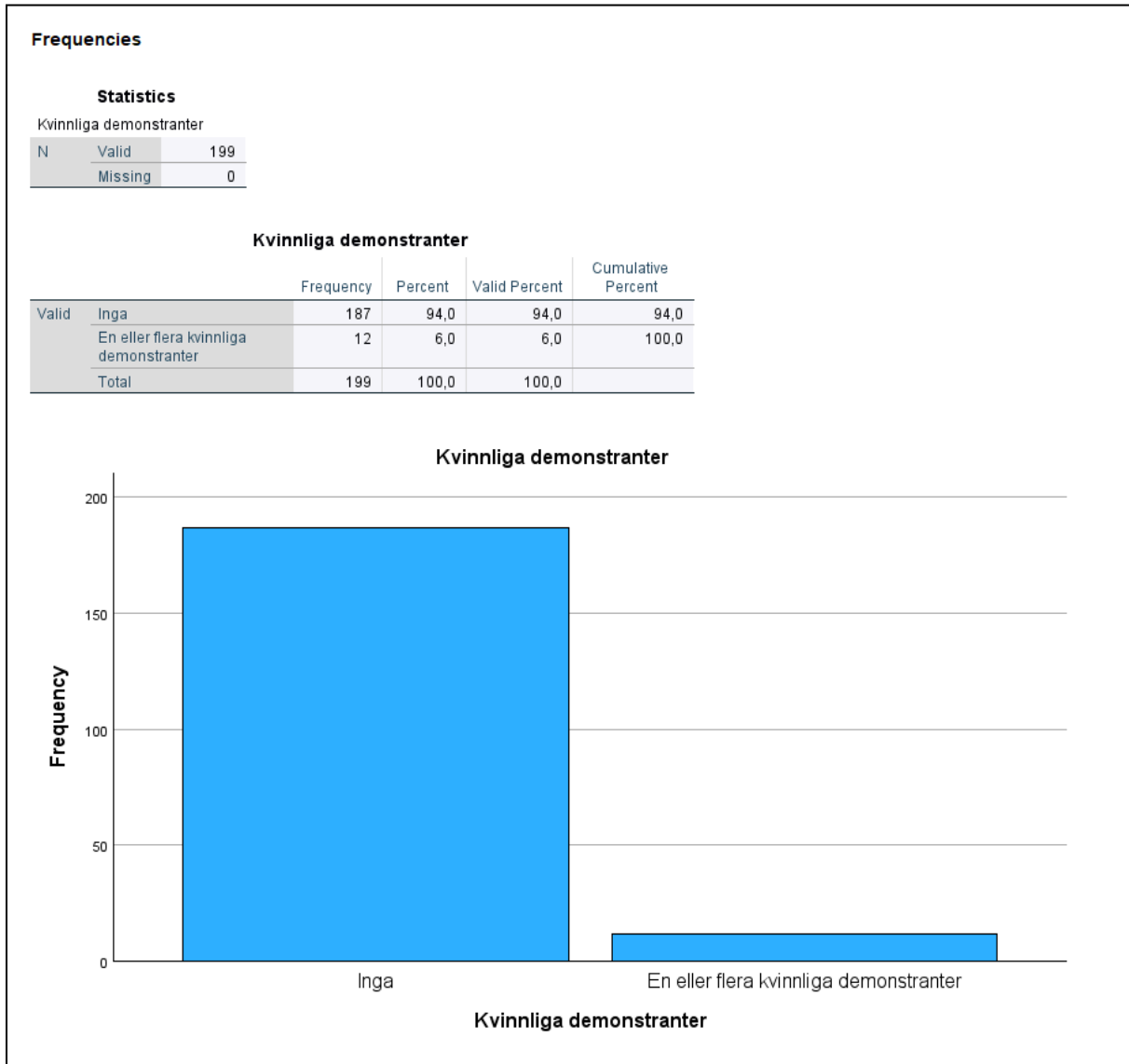
Count

		Demonstrant totalt		Total
		Inga	En eller flera demonstranter	
Bild2	Bild på demonstrant	104	12	116
Total		104	12	116

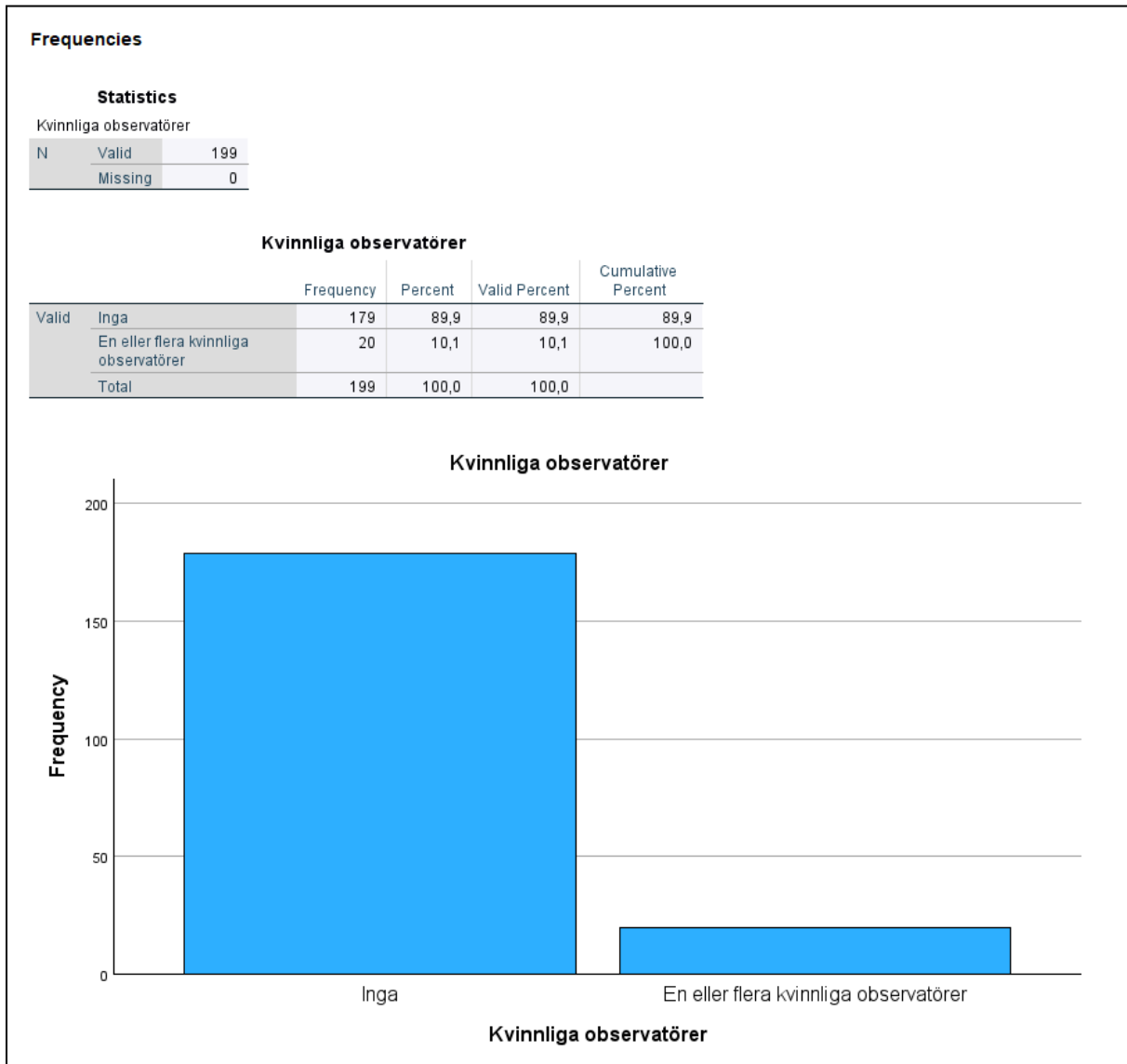
Bar Chart

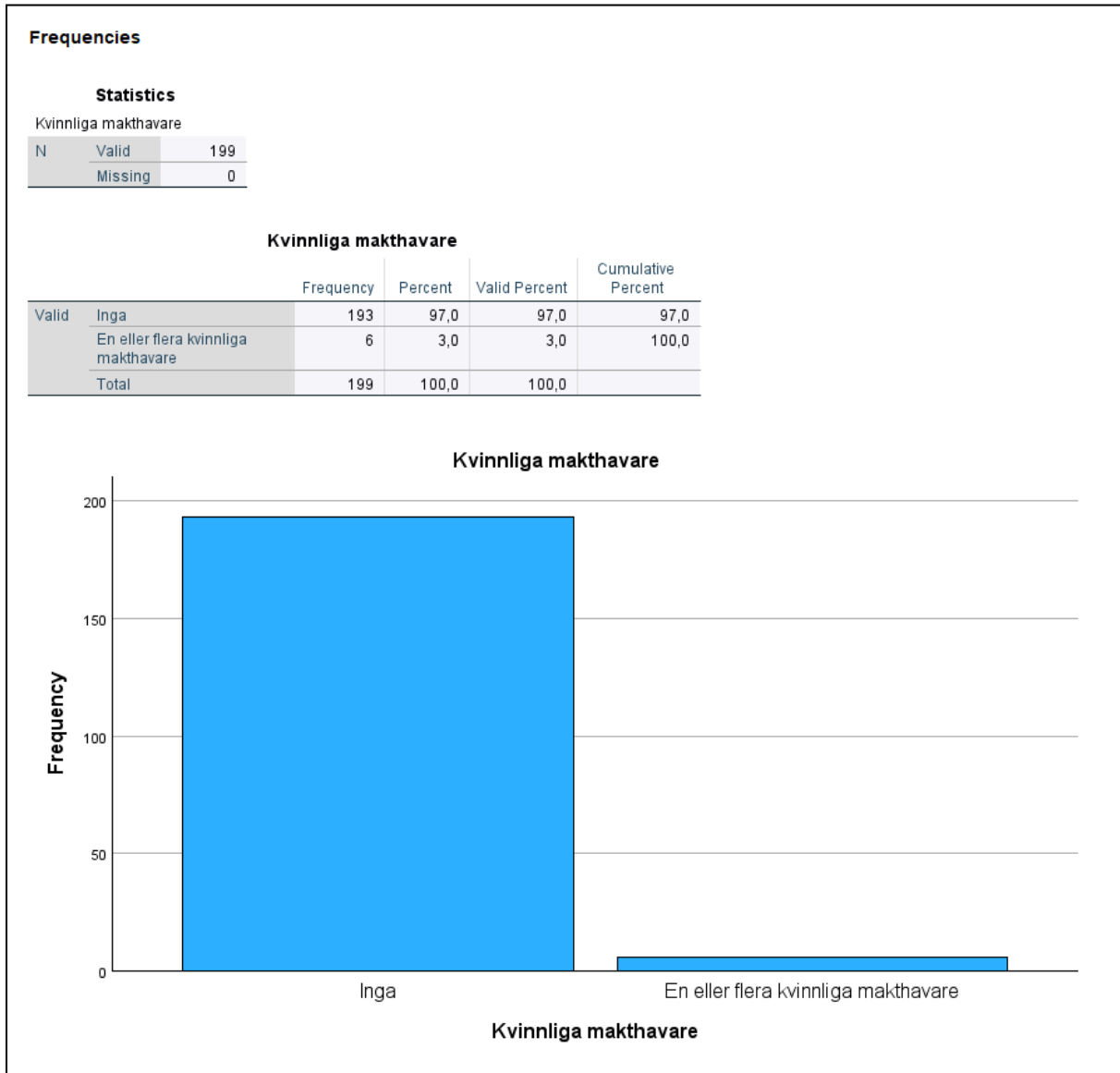
o) Frekvenstabell (Kvinnliga demonstranter: omkodad)

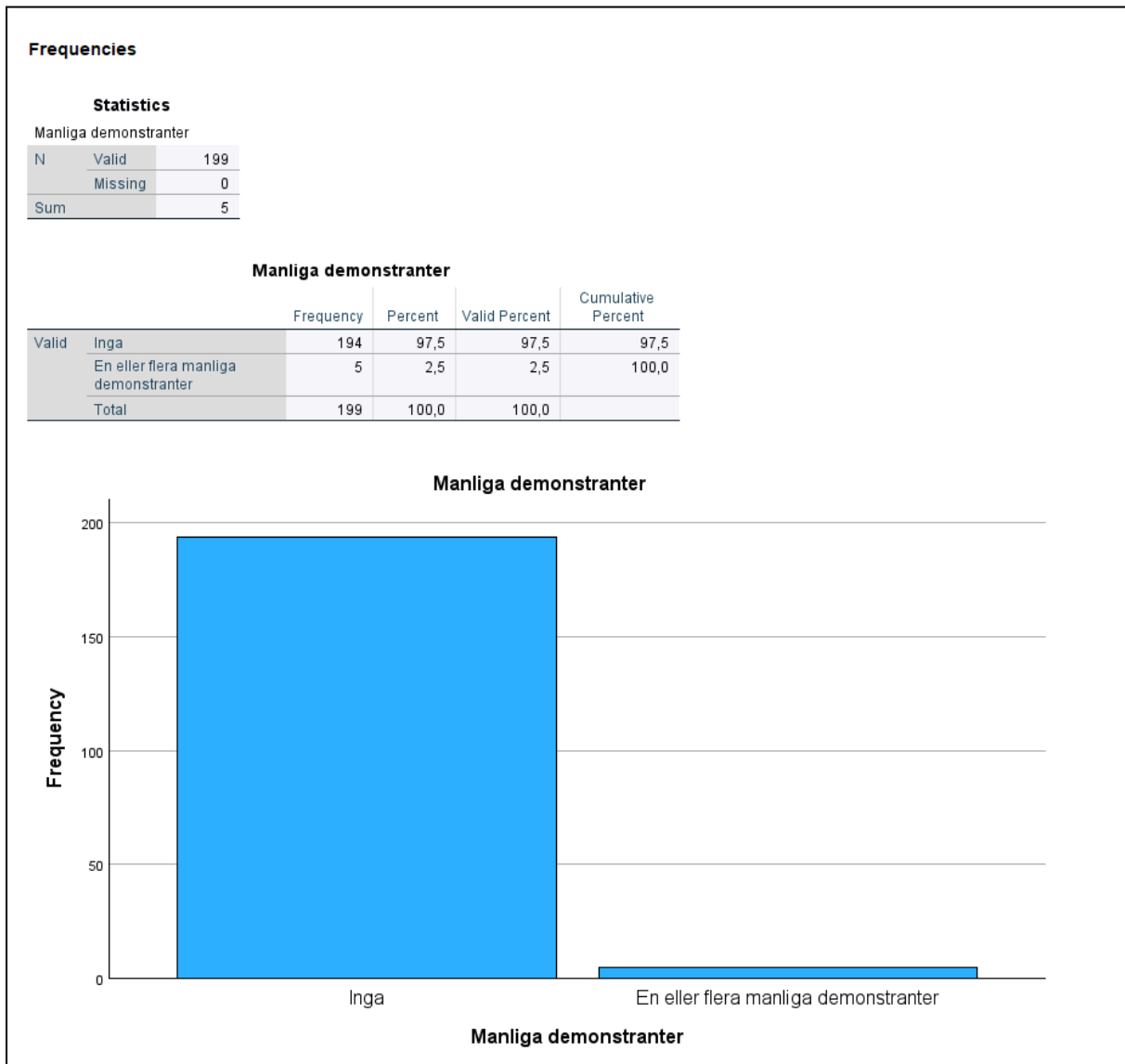
p) Frekvenstabell (Kvinnliga observatörer: omkodad)

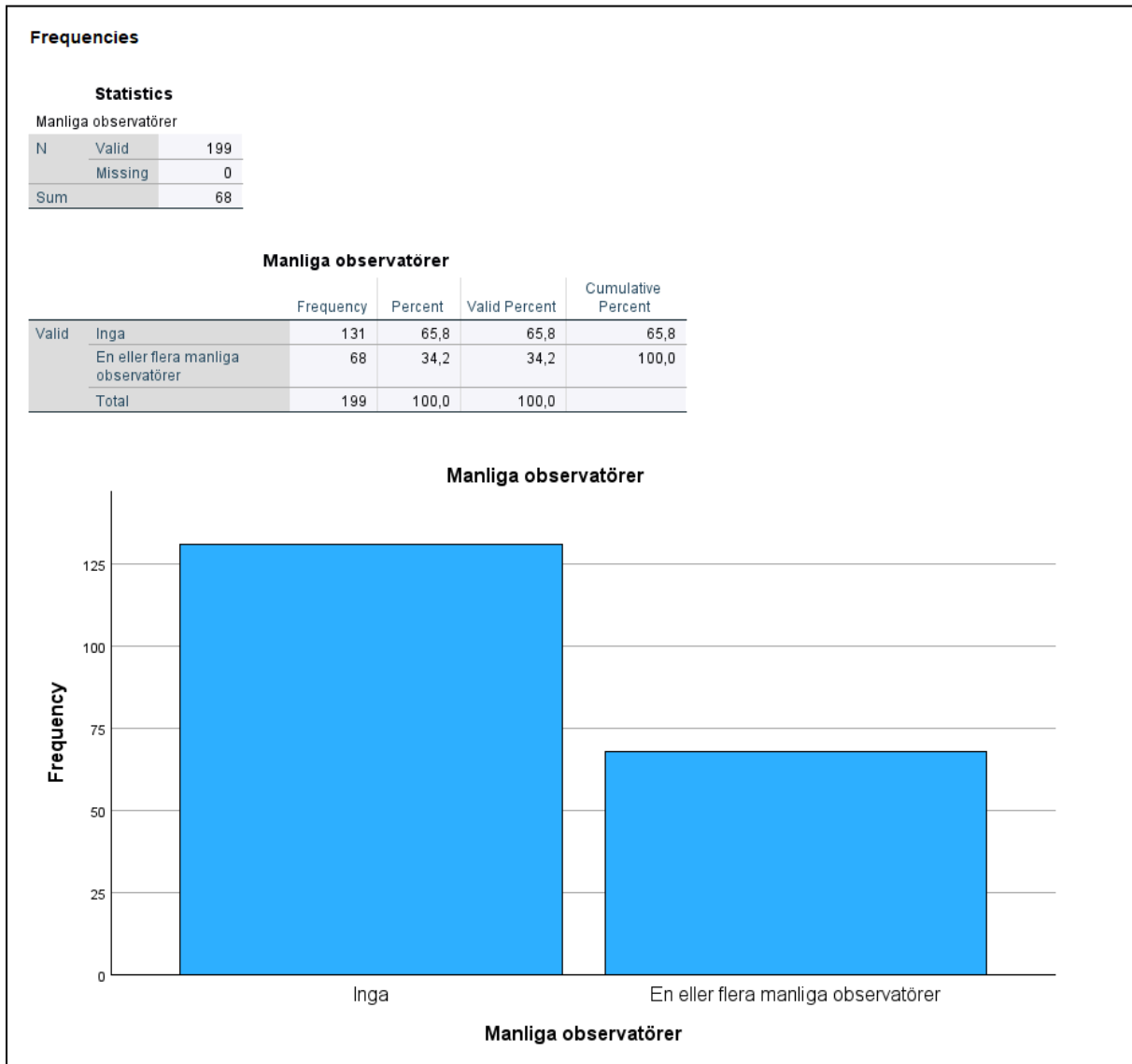
q) Frekvenstabell (Kvinnliga makthavare: omkodad)

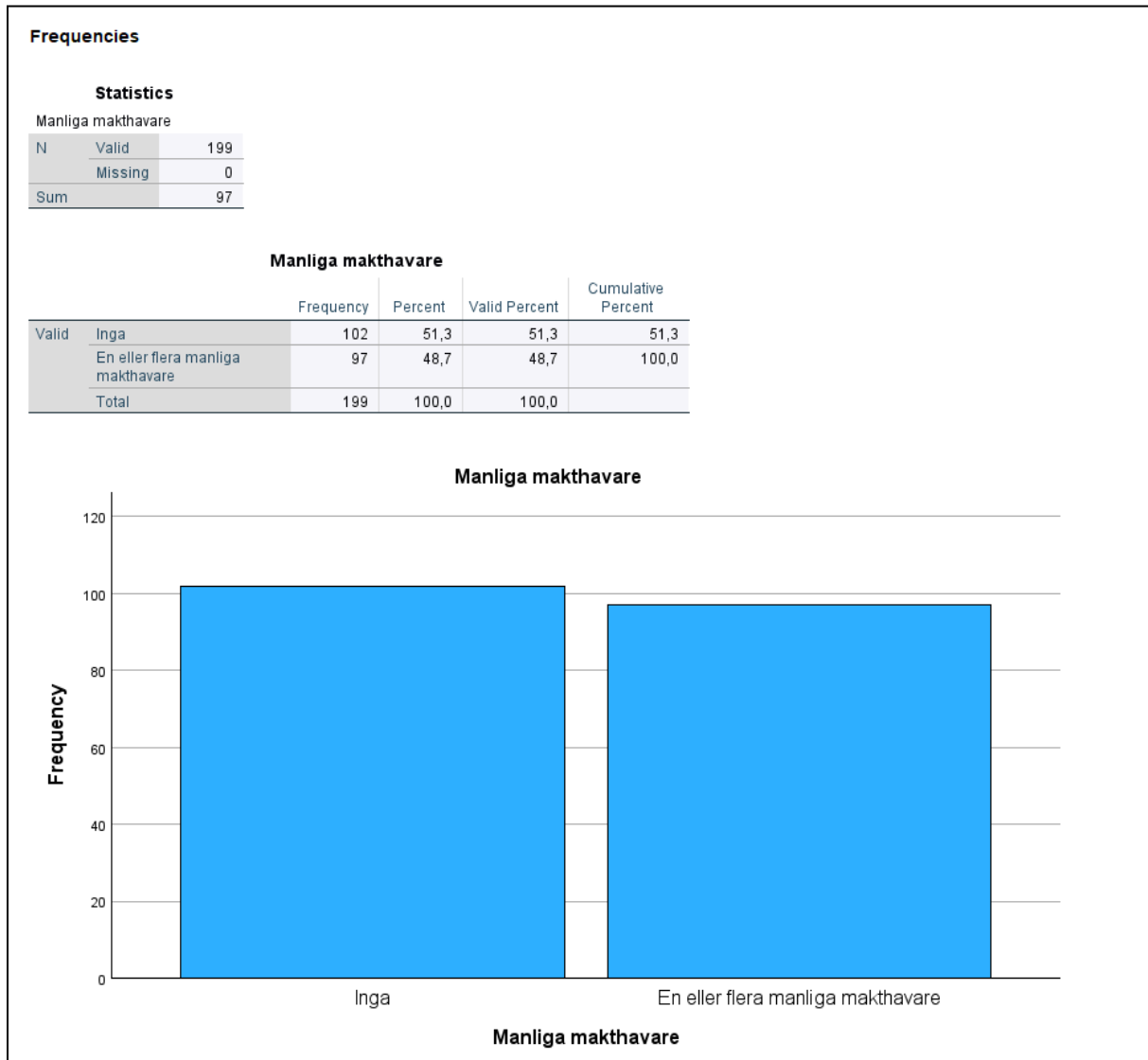
r) Frekvenstabell (Manliga demonstranter: omkodad)

s) Frekvenstabell (Manliga observatörer: omkodad)

t) Frekvenstabell (Manliga makthavare: omkodad)

Bilaga 4

Tabell: könsuppdelning

Totalt antal artiklar (och procentandel)	Totalt antal artiklar med en eller flera kvinnor som kommer till tals (och procentandel)	Totalt antal artiklar med en eller flera män som kommer till tals (och procentandel)
199 (100%)	38 (19%)	170 (85%)

Bilaga 5

Artiklar

Al Arabiya

1. EU awards Sakharov rights prize to Iran's Mahsa Amini
19.10.23
2. Iranian activists defy dress rules, chant pro-protest slogan upon release from prison
16.02.23
3. Paris' Eiffel Tower lights up with slogans in solidarity with Iranians
16.01.23
4. Iran prosecutes woman for 'disrespecting' hijab
18.02.23
5. Hundreds rally in French city in support of Iran protests
08.01.23
6. Popular Iranian actress Taraneh Alidoosti expresses support for protests
10.11.22
7. Iran files legal case against singer urging women to remove mandatory headscarves
27.08.23
8. Iran govt supporters at Qatar World Cup heckle woman speaking on protests
25.11.22
9. Jailed Iranian women's rights advocate Narges Mohammadi wins 2023 Nobel Peace Prize
06.10.23
10. Iran arrests actress Taraneh Alidoosti for supporting protests
17.12.22
11. Women activists released by Iran chant pro-protest slogans outside jail
09.02.23
12. Iran ex-President Khatami, former PM Mousavi call for political change amid protests
05.02.23
13. Renewed protests in Iran to mark 40 days since execution of two demonstrators
16.02.23
14. Berlinale film stars show solidarity with Iran protesters
18.02.23
15. Iran central bank governor blames anti-govt protests for currency's fall
18.12.22
16. Women join protests in Iran's restive southeast in 'rare' move: Rights group
02.12.22
17. US defeat Iran in politically charged World Cup showdown
30.11.22
18. Iran President Raisi says country thwarted US destabilization
05.11.22
19. Timeline: Events in Iran since Mahsa Amini's arrest and death in custody
12.12.22

20. Workers strike, clashes erupt as Iran protests enter fourth week
08.10.22
21. Iran security forces fire tear gas near Tehran school after dispute
24.10.22
22. Female students tell Iran's Raisi to 'get lost' as unrest rages
08.10.22
23. Iran says more than 200 people killed in Mahsa Amini protests
03.12.22
24. Iran's security forces kill four amid protests over Mahsa Amini's death: Rights group
19.09.22
25. Video: Zaghari-Ratcliffe cuts her hair in protest over death of Mahsa Amini
29.09.22
26. Mahsa Amini: Demonstrators clash with security forces in Iran as protests continue
19.09.22
27. Iranian who interviewed Mahsa Amini's father says sentenced without hearing
28.01.23
28. US city names intersection in memory of Mahsa Amini, woman who sparked Iran protests
13.09.23
29. Iran puts Mahsa Amini's lawyer on trial: Report
30.08.23
30. US issues Iran sanctions on one-year anniversary on Mahsa Amini's death
15.09.23
31. Iran detains journalist who interviewed Mahsa Amini's father: Rights group
04.11.22
32. UK sanctions four Iranian officials to mark anniversary of Mahsa Amini death
15.09.23
33. Trial begins for Iranian female journalist detained for reporting on Mahsa Amini
30.05.23
34. Vandals in Iran deface Mahsa Amini grave
24.05.23
35. At least 304 people killed in Iran's Mahsa Amini protests: Rights group
06.11.22
36. Iran summons Germany's ambassador over comments in support of Mahsa Amini protests
14.11.22
37. Iranian guard fatally shot on anniversary of Mahsa Amini's death, state media reports
17.09.23
38. Iran arrests Mahsa Amini's uncle ahead of one-year death anniversary: Rights group
05.09.23
39. Iran accuses journalists detained over Mahsa Amini reporting of collaborating with US
01.08.23
40. Iran slams new western sanctions on Mahsa Amini's death anniversary
16.09.23
41. Iran starts trial of second female journalist who covered Mahsa Amini's death
30.05.23

42. Iranian female journalists imprisoned for reporting on Mahsa Amini win top UN award
03.05.23
43. Iran sentences two journalists who covered Mahsa Amini's death to jail
22.10.23
44. Iran second worst country for internet censorship in 2022 following protests: Report
24.01.23
45. Iranian coroner's report alleges Mahsa Amini died of illness not beatings
07.10.22
46. US sanctions Iran's morality police, six individuals after Mahsa Amini's death
22.09.22
47. Iran's checkpoints, university purges mark first anniversary of Mahsa Amini protests
12.09.23
48. Mahsa Amini's death 'broke camel's back', fueled rage against Iran regime: Analysis
26.09.22
49. Iran's Raisi meets families of forces killed in protests
16.09.23
50. EU sanctions Iran's interior minister, IRGC chief, state TV over protest crackdown
14.11.22
51. Mahsa Amini's medical scans show skull fractures caused by 'severe trauma': Report
19.09.22
52. EU slaps human rights sanctions on Iran over Mahsa Amini's death
17.10.22
53. Iran summons Norway's envoy over 'interventionist' comments in support of protests
07.11.22
54. Iran singer who faces prison sentence wins Grammy for protest anthem
06.02.23
55. Iranians burn passports outside embassy in Chile protesting Mahsa Amini's death
15.10.22
56. Protesters storm security HQ in Iran amid unrest over Mahsa Amini's death: Sources
24.09.22
57. Iran summons Australia envoy in response to sanctions
14.09.23
58. More than 108 killed in Iran after crackdown on Mahsa Amini protesters
12.10.22
59. At least 326 killed, including 43 children, in Iran protest crackdown: New toll
12.11.22
60. Iran abolishes morality police after protests, official claims
04.12.22
61. Denmark to summon Iran envoy over protest executions
08.01.23
62. Iran places Mahsa Amini's family under house arrest: Report
27.10.22
63. Iranian security forces shoot at people gathered at Mahsa Amini's grave: Report
26.10.22
64. Iran police slams 'cowardly accusations': Mahsa Amini 'dressed inappropriately'
19.09.22

65. Iran executed over 300 people in 2023, highest in May since 2015
01.06.23
66. Protest-hit Iran arrests lawyer of jailed journalists: Report
17.12.22
67. Iran criticizes world for ‘silence’ over protest violence
19.11.22
68. Iran news editor suspended over coverage of protests triggered by Mahsa Amini’s death
29.07.23
69. Iran censures EU for new sanctions over protests
15.12.22
70. Riot police deploy in Iran cities as people gather for Mahsa Amini’s memorial
26.10.22
71. Raisi urges Iranian to thwart ‘enemy’ on visit to Kurdistan protest hub
01.12.22
72. At least 378 killed, including 47 children, in Iran protest crackdown: New toll
19.11.22
73. Iran executes two people on charges of working with Israel: Rights group
03.12.22
74. US slaps new sanctions on Iranian officials over protest crackdown
21.12.22
75. Syria backs ally Iran amid ‘attack’: Foreign minister
02.11.22
76. Protest-hit Iran arrests another female journalist: Daily
30.11.22
77. Iran summons Italian envoy to protest ‘interventionist’ policies
30.12.22
78. Iran shrine attack mourners chant against Mahsa Amini ‘riots’
29.10.22
79. Iran calls on EU to adopt ‘realistic approach’ to Mahsa Amini protests
15.10.22
80. Iran judges ordered to ‘avoid going weak’ on Mahsa Amini-linked protesters
13.10.22
81. US sanctions more Iranian officials for protest crackdown
23.11.22
82. Iranian security forces open fire on protest sparked by death of student: Activists
02.06.23
83. US moves to remove ‘unfit’ Iran from UN women's commission
02.11.22
84. Iran closes French institute in protest to Khamenei cartoons
05.01.23
85. UK-based news channel says journalists threatened by Iran’s IRGC
07.11.22
86. Italy summons Iranian envoy over protest
27.12.22
87. Iran braces for mass protests called by activists on Nov. 15
12.11.22

88. Iran athlete says ‘no regrets’ after losing eye at protest
24.01.23
89. French media demand Iran release reporter covering protest
01.11.22
90. Iran’s protest-supporting Ali Daei to miss FIFA’s The Best awards due to travel ban
16.02.23
91. At least 537 killed in Iran protest crackdown: Rights group
04.04.23
92. Iran warns of more action over ‘threats’ from Kurds in neighboring Iraq
23.11.22
93. Iranians protest outside French embassy after cartoons
08.01.23
94. Iran sentences dissident to prison again over protests: Lawyer
26.01.23
95. Iran summons Swiss envoy over tweet condemning executions linked to protests
21.05.23
96. Iran detains celebrity chef in protest crackdown: Reports
05.01.23
97. Iran’s government pushes back again [sic] more women foregoing hijab
10.05.23

Al Jazeera

98. Women, life, freedom: The chants of Iran’s protests
28.09.2022
99. ‘Not afraid anymore’: Iran protests enter fourth week
08.10.2022
100. Iranian leaders hold meeting as protests enter fourth week
09.10.2022
101. Four inmates killed in fire at Tehran’s Evin prison: State media
16.10.22
102. Iran’s Elnaz Rekabi apologises after competing without a hijab
18.10.2022
103. Protests in Berlin, US cities in solidarity with Iranian women
23.10.22
104. Why is Iran designating UK-based TV channels as ‘terrorists’?
23.10.22
105. Clashes as thousands attend Mahsa Amini memorial in Iran’s Saqqez
26.10.22
106. Police remove pro-Iran protests banner at stadium
25.11.22
107. Police remove pro-Iran protests banner at stadium
25.11.22
108. Ongoing protests cast shadow over World Cup for Iranian Americans
28.11.22

109. The World Cup and protests collide in Iran
28.11.22
110. Iran vs USA: Why is it hard to focus on just the football?
29.11.22
111. Iran suspends morality police. What does it mean?
04.12.22
112. Iran prosecutor general signals ‘morality police’ suspended
04.12.22
113. Iran’s Raisi takes aim at ‘enemies’ on revolution anniversary
11.02.23
114. What do we know about Iran’s schoolgirl poisonings?
08.03.23
115. Son of Iran’s last shah gets mixed reactions to visit to Israel
19.04.23
116. UK sanctions senior Iranian officials one year from Mahsa Amini’s death
15.09.23
117. Iran: One year after the death of Mahsa Amini
16.09.23
118. Iran cracks down on protests on Mahsa Amini’s death anniversary [sic]
17.09.23
119. Mohammadi’s brother: ‘They will just crush people’
06.10.23
120. Prize will embolden Mohammadi’s fight, husband says
06.10.23
121. ‘The most determined person I know’: Husband Taghi Rahmani
06.10.23
122. Committee hails Mohammadi as a ‘freedom fighter’
06.10.23
123. Who are the 2023 Nobel Prize winners so far?
06.10.23
124. Mahsa Amini honoured with EU’s top human rights prize
19.10.23
125. ‘Say her name, Mahsa Amini’: Iran protests arrive at World Cup
21.11.22
126. Iran confirms first deaths in protests over Mahsa Amini’s death
20.09.22
127. Iranian coroner denies Mahsa Amini died from blows to body
07.10.22
128. Mahsa Amini: UN calls for inquiry into Iranian woman’s death
20.09.22
129. Iran’s protesters have had enough after Mahsa Amini’s death
22.09.22
130. Iran top judge orders harsh sentences for ‘main riot elements’
13.10.22
131. Iran court issues first death sentence in protest-linked cases
14.11.22

132. Fact check: Has Iran sentenced 15,000 protesters to death?
16.11.22
133. Mahsa Amini: What we know after 11 days of protests in Iran
28.09.22
134. Iran frees actress Taraneh Alidoosti jailed for backing protests
04.01.23
135. Iran protests continue as UN ‘concerned’ at detainees’ treatment
28.10.22
136. Photos: Iranians protest over the death of Mahsa Amini
20.09.22
137. Protests enter 15th day in Iran amid lingering internet curbs
01.10.22
138. Riot police raid Iran’s Sharif University after student protest
03.10.22
139. ‘Anonymous’ hacks Iran state websites after Mahsa Amini’s death
21.09.22
140. Iran executes two more men in cases linked to ongoing protests
07.01.23
141. Police clash with Iran protesters in London and Paris
26.09.22
142. US announces new Iran sanctions as prisoner swap looms
15.09.23
143. Iran journalists sentenced to prison for Mahsa Amini protests-related cases
22.10.23
144. EU, UK sanction dozens of Iranian officials over rights abuses
14.11.22
145. Iran denies Mahsa Amini, woman who died in custody, was beaten
19.09.22
146. US joins Europe with fresh sanctions over Iran protest crackdown
23.01.23
147. Protesters confront security forces as Iran marks anniversary of crackdown
29.09.23
148. Iran organises more counter-demonstrations as protests continue
05.10.22
149. EU dismisses sanctions by Iran as ‘politically motivated’
27.10.22
150. Photos: Iran protests spread as internet curbed
22.09.22
151. Iran sentences rapper Toomaj to prison over protests
10.07.23
152. Why Elon Musk’s Starlink will not affect protests in Iran
26.09.22
153. EU imposes sanctions on Iran’s morality police and officials
17.10.22
154. Mahsa Amini’s death sparks anger towards Iran’s morality police
23.09.22

155. Iran's Khamenei blames Israel, US in first comments on protests
03.10.22
156. Iran's pro-government counter-protesters try to change narrative
25.09.22
157. Iran refuse to sing national anthem in World Cup opener
21.11.22
158. Iran denounces skater who flouted hijab rule abroad amid protests
08.11.22
159. Iran pushes back against protest scrutiny at the UN
12.11.22
160. Iran accuses 'Great Satan' US of 'inciting chaos, terror'
16.10.22
161. Why are some of Iran's fans protesting at the World Cup?
25.11.22
162. US to impose additional 'costs' on Iran amid protests, Biden says
03.10.22
163. US relaxes internet sanctions on Iran in support of protesters
23.09.22
164. US slaps sanctions on Iranian media members
16.11.22
165. Iran and US set for UN confrontation over Mahsa Amini protests
29.10.22
166. EU sanctions Iran over protest crackdown and Russia drone sales
12.12.22
167. Protests persist as Iran holds first court sessions for 'rioters'
31.10.22
168. Iran arrests protest-supporting footballer Voria Ghafouri
25.11.22
169. Mahsa Amini: Woman dies after arrest by Iran's morality police
16.09.22
170. What will 2023 bring for Iran and its protest movement?
27.12.22
171. Iran indicts dozens for inciting 'riots' amid persisting protests
12.10.22
172. Iran and EU on collision course over sanctions tied with protests
15.10.22
173. Elon Musk greenlit to activate Starlink internet for Iranians
24.09.22
174. Teenage Iranian girl Armita Geravand dies weeks after train incident
28.10.23
175. Jailed Iranian Nobel Peace laureate Mohammadi goes on hunger strike
06.11.23
176. Iran restricts WhatsApp, Instagram as Mahsa Amini protests grow
22.09.22
177. Iran journalist faces trial over charges tied to Amini protests
29.05.23

178. Iran executions ‘state sanctioned killing’: UN rights chief
10.01.23
179. Iran executes three men linked to anti-government protests
19.05.23
180. Iran conducts first protest-related execution
08.12.22
181. ‘Academic decline’: Why are university professors being expelled in Iran?
30.08.23
182. Who is Nobel Peace Prize winner Narges Mohammadi?
06.10.23
183. Iranians protest in front of Karaj prison as more executions loom
09.01.23
184. UN rights council moves to investigate Iran’s protest crackdown
24.11.22
185. Iranian football legend Ali Daei says family ordered off flight
27.12.22
186. Children among dead as Iran sees large protests, strikes
17.11.22
187. Iran publicly carries out second protest-related execution
12.12.22
188. Mahsa Amini protests: US sanctions Iran’s ‘morality police’
22.09.22
189. Acclaimed Iranian filmmaker Jafar Panahi released on bail
03.02.23
190. Italy summons Iran’s envoy to Rome over crackdown on protesters
28.12.22
191. Iran authorities deny arresting mother of Armita Geravand
05.10.23
192. US sanctions Iranian officials over protest-related executions
21.12.22
193. Iran’s embattled currency plunges to historic lows amid protests
05.11.22
194. Iran rejects UN investigation into protests
28.11.22
195. US issues more Iran sanctions over crackdown on protests
06.10.22
196. Iran arrests woman accused of links to UK-based TV channel
10.11.22
197. Iran’s coach angered over political pressure on World Cup squad
22.11.22
198. Iran sentences four people to death for ‘cooperating’ with Israel
30.11.22
199. Iran pledges ‘decisive action’ as Mahsa Amini protests continue
25.09.22